

J. Thompson

W. J. Young 1865

DE STER

Een inspirerende boodschap

van Franklin D. Richards,
assistent van de Raad der Twaalven

Enige vrienden van mij, geen leden van de Kerk, hebben mij verteld dat wat op hen betreffende de Kerk de meeste indruk heeft gemaakt, de gelegenheid is die zij aan een ieder biedt om te dienen, ongeacht zijn leeftijd. Dat is waar.

Zoals gezegd, worden mannen, vrouwen en kinderen van alle leeftijden opwekkende en aansporende kansen geboden om in waardevolle en belangrijke projecten te worden betrokken. Dit is voor de leden van de Kerk niet alleen een gelegenheid tot persoonlijke groei, maar ook een grote verantwoordelijkheid, want de toekomstige groei van de Kerk hangt van de ontwikkeling van leiders af – leiders zowel voor het algemeen bestuur van de Kerk als voor zendingen, ringen, wijken, priesterschapsquorums, hulporganisaties en andere kerkelijke organisaties en activiteiten.

Soms denken we misschien dat er te veel gelegenheden tot dienstbetoon en voor de ontwikkeling van onze talenten zijn, zodat wij het teveel als een offer gaan voelen. Laat mij evenwel stellen dat wij het niet als een offer beschouwen, maar als een grote zegen.

Naarmate wij de geest van geven en samenwerken ontwikkelen, krijgen wij vrede, blijdschap, vreugde en tevredenheid, alsmede groei en ontwikkeling. ○

INHOUD

Vier Handwijzers — door president David O. McKay . . .	211	De presiderende bisschop spreekt tot de jeugd over bekering	227
„Zoekt wetenschap . . . door studie, alsmede door geloof” — door Dr. Lowell L. Bennion . . .	213	Voor de jeugd van de Kerk Vijf herinneringen die ik graag zou willen hebben — door een student	229
De geschiedenis van het mormonisme — door Doyle L. Green	216	Kracht voor tien — door Ben F. Mortensen	231
Het herstelde Evangelie op de Britse eilanden	221	De reis naar de maan en de boodschap aan de aarde — door Dr. G. Homer Durham	232
Zusters Hulpvereniging Vasten en gebed — door Marianne C. Sharp	224	Het Evangelie en eerbied voor het wettig gezag — door Dr. Sterling R. Provost	233
Zondagsschool De Bijbel wint het — door Jewel B. Elkington	225	DE kleine STER Zo dapper als een leeuw — door Margery S. Cannon	49
Avondmaalsopzeggingen voor juli	226	Groot genoeg voor uien — door Nancy Rose	54

Op de omslag:

Juli is de maand van herdenkingen. Sommige landen in de wereld vieren deze maand hun bevrijdingsdag; laat in juli kwamen de heiligen de Vallei van het Grote Zoutmeer binnen.

De kunstenaar Jerry Thompson beeldt een gedeelte af van het erfgoed van alle kerkleden. Van Ohio: bankbiljetten van de Kirtland Safety Society Bank. Van Illinois: onderscheidingstekenen van het Veteranen-artillerielegioen te Nauvoo en een zwaard dat door de profeet Joseph Smith in het Nauvoo-legioen werd gedragen, benevens het horloge van president John Taylor dat de kogel van een moordenaar tegenhield tijdens de bestorming van de gevangenis te Carthage en de sleutel van die gevangenis. De Vallei van het Grote Zoutmeer in de pionierstijd: zeemeew en sprinkhanen en een oude daguerreotype van president Brigham Young. Zie De geschiedenis van het mormonisme op blz. 216.

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

Nr. 7 · Juli 1969
69e Jaargang

Redacteur:

Peter Dalebout, president der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.).

Coördinator:

Poul Stolp, Translation Services
Department, Oude Gracht 113,
Utrecht.

Correspondent voor de Hollandse
Ring: H. Gaster, Hanenburglaan 18,
Den Haag.

„De Ster” van de Kerk van Jezus
Christus van de Heiligen der
Laatste Dagen versijnt eenmaal
per maand.

Abonnementsprijs: f 6,— per half
jaar, f 12,— per jaar. Gironummer
240615 — t. n. v. Nederlandse
Zending.

Amersfoortsestraatweg 214 —
Huizen N. H. Nadruk van de in dit
nummer voorkomende clichés is
verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland.

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center,
Frankfort a. d. M.

Nieuw schema van de Zwitserse tempel

Juni tot en met december 1969

Endowments:

Elke zaterdag van elke maand:

1ste zaterdag: 7.30 uur Duits, 13.30 uur Frans.

2de en 4de zaterdag: 7.30 uur en 13.30 uur Duits.

3de zaterdag: 7.30 uur Engels, 13.30 uur Duits.

Vrijdag vóór de 3de zaterdag: 17.50 uur Engels.

Op de 5de zaterdag (30 augustus en 29 november) priesterschapdiensten in het Duits.

Overige diensten:

16 juni	— 19 juni	Nederlands
30 juni	— 3 juli	Deens
7 juli	— 10 juli	Zweeds
14 juli	— 17 juli	Fins
21 juli	— 24 juli	Duits
28 juli	— 31 juli	Duits
4 augustus	— 7 augustus	Frans
11 augustus	— 14 augustus	Nederlands
18 augustus	— 21 augustus	Zweeds
25 augustus	— 28 augustus	Deens
1 september	— 4 september	Duits (alleen priesterschap)
5 september		Duits
15 september — 9 oktober TEMPEL GESLOTEN		
10 oktober		Duits
13 oktober	— 16 oktober	Duits
20 oktober	— 23 oktober	Duits
25 oktober		Nederlands
27 oktober	— 30 oktober	Duits

Verzegelingen:

Volgens afspraak na de diensten.

Op dagen dat er geen endowments gepland zijn:

Maandag tot en met donderdag volgens afspraak.

Doop:

Volgens afspraak.

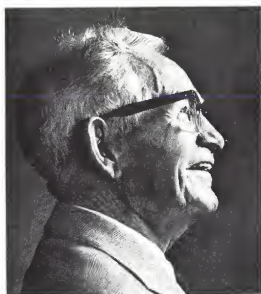
Attentie:

TEMPEL GESLOTEN van 23 december 1969 tot en met 2 januari 1970.

Voor de diensten van 1 — 4 september worden alleen mannen verwacht, liefst één ouderling uit elke wijk of gemeente.

S. v. p. wanneer mogelijk Uw eigen tempelkleding meebrengen.

Vier Handwijzers

door president
David O. McKay

Wij leven in een hoogst gewichtig tijdperk. Aan alle kanten zien we manifestaties van beroering. De wereld schijnt in beweging te zijn als nooit tevoren. Oude vormen en methoden maken snel plaats voor nieuwe. Temidden van dit wereldse tumult wordt ook het gezin – het fundament van de maatschappij – bedreigd.

Op u, heiligen der laatste dagen, rust groten-deels de verantwoordelijkheid de heiligheid van het gezin te behouden, want u weet dat de gezins- en familiebanden eeuwig zijn. In het gezin van een heilige der laatste dagen is niets tijdelijk. Er is geen vergankelijk element in de onderlinge verwantschap in het gezin van een heilige der laatste dagen; al deze banden zijn eeuwig en behoren in stand te worden gehouden.

Voor de heilige der laatste dagen is het gezin werkelijk de eerste maatschappelijke eenheid en staat ouderschap het dichtst bij de goddelijke natuur.

De verhouding tussen ouders en kinderen behoort zo te wezen, dat die kinderen in staat zijn tot ideale burgers op te groeien naarmate zij meer met de maatschappelijke aangelegenheden te maken krijgen. Het geheim van goed burgerschap ligt in het gezin. Het geheim van het opbloeien van geloof in God en in Zijn Zoon, de Verlosser der wereld, en van geloof in de organisaties van de Kerk ligt in het gezin.

Dat is het middelpunt.

God heeft de taak om de kinderen deze beginse-len in te prenten aan de ouders toevertrouwd. De zondagsschool, de onderlinge ontwikkelingsverenigingen, het jeugdwerk en het seminarie zijn alle hulpmiddelen, ingesteld als bijdrage tot de vorming en leiding van de jeugd, maar geen van deze, hoe groot en belangrijk zij in het leven van onze jongeren ook moge zijn, kan de duurzaamheid van de invloed der ouders in het gezin vervangen.

Een man die eerlijk is

Een man die zijn status als man trouw is zal niet liegen. In iedere man is iets goddelijks. De man die jegens dat goddelijke in zich eerlijk is, zal ook eerlijk jegens de Heer en jegens zijn medemensen zijn. Hij die datgene waarvan hij weet dat het juist is verloochent is wankel en wordt zwak. Hij kan dan zo ver gaan dat hij het licht verlaat en wee hem, wanneer hij dat doet.

Wij hebben tot de wereld gezegd, dat wij het Evangelie van Christus hebben en dat wij tegen on-deugd stelling nemen. Zullen wij dat verzaken om de mensen te behagen? Of omdat wij liever „ogendienst” bewijzen dan „dienst uit het hart”? Neen! Wij zullen onszelf getrouw blijven, trouw aan het goddelijke in ons, trouw aan die waarheid welke wij hebben ontvangen. We moeten beseffen dat het niet goed is kwaad om ons heen te hebben en onze jongeren van de goede weg naar duisternis, ellende en wanhoop te voeren. Laten wij in deze tijd eerlijk zijn. Laten wij handelen! Wanneer wij in gezelschap van mensen geraken die ons willen verleiden, laten wij dan trouw blijven tot aan de dood.

Alle mannen die iets voor de wereld hebben betekend zijn mannen geweest die hun geweten trouw zijn gebleven – mannen als Petrus, Johannes en Paulus en hun broeders, de apostelen van ouds, en ook anderen. Toen de voorgangers op godsdienstig ge-

bied in Palmyra (New York) zich tegen de jeugdige Joseph Smith keerden wegens hetgeen hij in het heilige bos had gezien en gehoord, zei hij met het getuigenis van Jezus Christus in zijn hart: "... Ik had een visioen gezien, ik wist het en ik kon het niet ontkennen, noch durfde ik dit te doen." (Joseph Smith 2:25.)

Joseph Smith bleef zijn getuigenis tot het laatste toegetrouw.

Toen hij Carthage (Illinois) naderde, zei hij tot hen die bij hem waren: "Ik ga als een lam ter slachting, maar ik ben kalm als een zomermorgen. Mijn geweten is vrij van schuld jegens God en alle mensen." (L. & V. 135:4.) Waarom? Omdat hij zijn getuigenis en zijn manlijkheid getrouw was gebleven. Hij was een man die de goddelijke status van de ware man bezat.

Dat is manlijkheid die de heiligen der laatste dagen behoren te hebben in het verdedigen van de waarheid, de manlijkheid die wij allen nodig hebben wanneer wij in onze kerkelijke roeping arbeiden om onze jonge mensen met diezelfde waarheid te inspireren, die waarheid die wij nodig hebben bij het bestrijden van alle soorten dwaling.

Zijt sterk

De moed om onze idealen te handhaven is een gebied waar wij activiteit kunnen ontplooiën en Gods goedkeuring kunnen verdienen.

In deze tijd moeten de mensen het hoofd koel houden en zich niet laten losslaan van hun ankers door iedere dwaaltheorie die als een wondermiddel tegen onze tegenwoordige kwalen wordt aangevend.

Deze tijd vraagt om een moedige jeugd voor de handhaving van de zedelijke normen. Op dat terrein kunnen wij de hoogste moed vinden.

Men heeft weleens gezegd dat heldhaftigheid geconcentreerde moed is. Maar onze grootste helden worden niet altijd op het slagveld gevonden, hoewel wij dagelijks daarover lezen. Ik geloof dat wij ze ook thuis onder onze jeugd vinden, jongens en meisjes die onbevreesd zullen opstaan en die dingen zullen veroordelen die het karakter schade berokkenen, de levensenergie van de jeugd.

"Er is in de wereldgeschiedenis nooit een tijd geweest dat er meer behoefte was aan helden op zedelijk gebied," heeft de Amerikaanse filosoof Mark Hopkins eens gezegd. "De wereld wacht op hen. Gods voorzienigheid heeft de wetenschap geboden te arbeiden en de weg voor dezulken te bereiden. Voor hen worden de ijzeren rails gelegd, de telegraafdraden gespannen en de oceanen overbrugd. Maar waar zijn zij? Wie zal onze burgerlijke en poli-

tieke betrekkingen de adem van een hoger leven inblazen?"

"Het belangrijkste in de wereld," zegt een groot geleerde, "is niet de ontdekking van Galilei, Faraday of anderen, maar het geloof in de waarachtigheid van zedelijke en geestelijke waarden."

Ik doe een beroep op de jeugd om moedig de zedelijke en geestelijke waarden van het Evangelie van Jezus Christus te handhaven. Want: "Wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint, en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel?" (Mt. 16:26.)

Laten wij met geloof in een alles heersende macht, in de persoonlijke, innige bescherming van onze Vader (en wij geloven dat Hij dat inderdaad is) moedig onze moeilijkheden het hoofd bieden.

"Zijt sterk, en Hij zal ulieder hart versterken, allen gij, die op den Heere hoopt!" (Ps. 31:25.)

Laat een ieder zich afvragen

In de Kerk vinden wij soms twee groepen van mensen: de bouwers en de mopperaars. Laat een ieder zich eens afvragen: "Tot welke groep behoor ik?"

Wij zijn geroepen om plichten te vervullen. Wanneer de priesterschap en de leiders van de hulporganisaties met nieuwe programma's komen, zullen vele leden zeggen: "Ja, dat zullen we doen, laten wij aan deze nieuwe programma's meewerken." Maar soms horen wij gemopper, een criticus die zegt: "Nee, dat doen we niet." Door de bewegredenen verkeerd te beoordelen geraken zij weldra in het gezelschap van Laman en Lemuel in plaats van in dat van Nephi wiens daden zijn gewilligheid bewezen om de stem van God te volgen. (Zie. 1 Ne. 17:17 e. v.)

Laten wij op onze hoede zijn en het voorbeeld door onze leiders gegeven, voor ogen houden. Soms wordt deze waarschuwing gegeven: "Spreek niet de autoriteiten tegen." Wat wil dat zeggen? Het betekent: "Wees geen mopperaar." Mopperen tegen de priesterschap en de leiders van de hulporganisaties is een van de ergste vergiften dat in een gezin van heiligen der laatste dagen binnen kan dringen. Waarom worden leiders tot hun posities geroepen? Om er voor zichzelf voordeel van te behalen? Neen, niemand kan op een geval wijzen in deze Kerk waarin iemand ten behoeve van eigen voordeel werd geroepen. Wanneer een roeping wordt gedaan is dat om iemand, een klas, of het mensdom in zijn geheel, te zegenen. Dat is de zending van ieder lid, van de president van de Kerk tot de meest recente bekeering toe. Een ieder heeft zijn positie om op te bouwen, te zegenen, gerechtigheid, reinheid en deugd onder de mensen te vestigen. ○

„Zoekt wetenschap . . . door studie, alsmede door geloof”

DOOR DR. LOWELL L. BENNION

De dappere profeet Elia stond eens op de berg Karmel en riep het oude volk Israël toe: „Hoe lang hinkt gij op twee gedachten? Zo de Heere God is volgt Hem na, en zo het Baäl is, volgt hem na!” Maar het volk antwoordde hem niet een woord.” (I Kon. 18:21.) De reden hiervan is wel duidelijk, want Elia had het volk voor de keuze gesteld tussen de twee enige beschikbare mogelijkheden, nl. om of Baäl te dienen, of de levende God.

Voor het hedendaagse Israël ligt de keuze duidelijk merkbaar anders; immers, wij hebben alle deugd en ondeugd, alle wijsheid en dwaasheid der voorbije eeuwen geërfd. Nog nooit is het leven zo rijk en veelbelovend, zo verbazingwekkend interessant en tegelijkertijd zo eindeloos ingewikkeld, onzeker en veranderlijk geweest. Een jeugdige heilige der laatste dagen, die in het geloof van zijn vaderen is opgevoed en zich dan geconfronteerd ziet met deze explosie van kennis en de voortdurend veranderende levenswaarden van dit wereldlijke tijdperk in de geschiedenis, heeft er heel wat moeite mee om een aan al zijn behoeften beantwoordende persoonlijke levensbeschouwing op te bouwen. Waar kan hij de inhoud daarvoor vinden?

Tot nu toe zijn twee grote geestelijke erfgoederen de voornaamste wortels geweest, waardoor het leven en denken van de westerse beschaving werd gevoed, nl. het joods-christelijke geloof en de verstandelijke redenering van de oude Grieken. Van de Hebreeuwse profeten en van Jezus en Paulus verkregen wij het geloof in een persoonlijk, levend God, een Openbaarder van de waarheid, Die ook van de mensen verlangt dat zij in hun onderlinge verhoudingen rekening zullen houden met de beginselen van rechtvaardigheid en barmhartigheid. Vele van onze meest geliefde instellingen, zoals een op wetten berustend regeringsstelsel, de democratie, de waarde van de enkeling, het mededogen met de zwakken, de stoffelijke en geestelijke gelijkgerechtigdheid van alle mensen, dit alles is ons ten deel gevallen door toedoen van de profeten.

In tegenstelling tot de Hebreeuwse profeten waren de oude Griekse wijsgeren geen vrome, godsdienstige lieden, maar zij behoorden veeleer tot de eersten die het geweldige denkvermogen en de scheppende krachten van de mens hebben ontdekt. Zij hebben onovertroffen literatuur, beeldhouwwerken en bouwkunst voortgebracht, en waren tevens in staat zichzelf en het heelal zowel met inzicht als met objectiviteit te onderzoeken. Zij hebben de grondslagen gelegd voor de wijsbegeerte en de moderne wetenschap.

Van joodse en christelijke zijde hebben wij dus „de wil tot geloven“ en het „honger en dorsten naar gerechtigheid“ meekregen, terwijl wij vooral van de Grieken een onderzoekende, vragende en kritische geestesgesteldheid hebben overgenomen. William James noemde godsdienstige mensen zachtzinnig, en de wijsgerig en wetenschappelijk ingestelden scherpzinnig. Nu zouden wij onze jonge heiligen der laatste dagen willen aanmoedigen om zowel het een als het ander te zijn, hetgeen voorwaar geen gemakkelijk te volvoeren prestatie is.

In de herstelling van het Evangelie is een opmerkelijke verbintenis tot stand gekomen tussen het geloof en het redelijk verstand. Men zou mogen verwachten dat het herstelde Evangelie het geloof in een levende God, in Zijn Zoon Jezus Christus en in de waardigheid van de mens als kind van God zou doen herleven, en dat hierdoor het accent dat door het bijbels en het profetisch getuigenis is gelegd op de gerechtigheid, zou worden vernieuwd en onderstreept, wat dan ook inderdaad is gebeurd. Er werd evenwel nog iets aan toegevoegd, iets dat verwant was aan de Griekse gebondenheid aan het redelijk verstand. Het herstelde Evangelie zou de mens niet kant en klaar worden overhandigd, zoals een pakje bevroren vruchten uit de diepvries. Dit zou veeleer vergelijkbaar moeten zijn met het fris uitstromende water van een bron, die in de bergen ontspringt. Evenals kunst en wetenschap moest ook de godsdienst een steeds toenemende, doorlopende openbaring van God zijn, ter beantwoording aan de behoeften van de zoekende mens.

Joseph Smith heeft ook geleerd dat niet alle kennis uit de Schriften en van de profeten afkomstig zou moeten zijn, maar . . . „De mensen dienden ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn en vele dingen uit eigen vrije wil te doen . . . Want de macht is in hen, waardoor zij naar eigen willen kunnen handelen . . .“ (L. & V. 58:27-28.) Het eerste godsdienstige gebouw van de heiligen der laatste dagen werd zowel een tempel van wetenschap en ontwikkeling als een huis des gebeds, waarin de mensen door studie en door geloof wetenschap moesten zoeken, en wijsheid moesten putten uit de beste boeken. Behalve theologie moest het leerplan ook sterrenkunde, aardrijkskunde, geologie, geschiedenis en staatswetenschappen omvatten, alsmede kennis van actuele wereldgebeurtenissen en van talen. (Zie L. & V. 88.)

De moderne openbaringen hebben de mensen aanleiding en aansporing gegeven om zelfstandig te leren denken. Menig mormoons jongmens in binnen- en buitenland is tot studie aangezet door grootse uitspraken als: „De heerlijkheid Gods is intelligentie.“ „Het is voor een mens onmogelijk om in onwetendheid zalig te worden.“ „Alle rijken is een wet gegeven.“ „Er is een wet, onherroepelijk in de hemel vastgelegd, waarop alle zegeningen zijn gegrond.“

De mormoonse schrijvers, met name Brigham Young, B. H. Roberts, James E. Talmage en John A. Widtsoe, hebben speciaal de aandacht gevestigd op de redelijke aard van het herstelde Evangelie, zoals Dr. Widtsoe duidelijk heeft doen uitkomen in de titel van een van zijn eerste werken, nl. *Een redelijke theologie*.

Dit hand in hand samengaan van geloof en rede in het herstelde Evangelie, dat zozeer met onze belangen en behoeften strookt, is tevens een bron van innerlijke tweestrijd voor vele leden van de Kerk. Jongelui die op grond van hetgeen hun godsdienst leert naar zelfontwikkeling streven ondervinden tijdens hun opleiding dat de door hen ondernomen academische studie hun joods-christelijke geloofsovertuiging als heiligen der laatste dagen wel eens op zijn grondvesten kan doen schudden. In Amerika heeft men dan ook het Ricks College en de Brigham Young Universiteit gesticht, alsmede speciale instellingen en studiegroepen voor godsdienstonderwijs in het leven geroepen, met de bedoeling onze studenten te helpen gedurende het volgen van hun wereldlijke studies hun geloof te behouden. Per slot van rekening moet echter ieder persoonlijk zijn eigen weg zoeken en trachten de wereld van het geloof en die van de rede op aanvaardbare wijze met elkaar te verenigen.

Het is niet verwonderlijk dat studerende het soms zo moeilijk vinden hun godsdienstig geloof in overeenstemming te brengen met het verstandelijk denken in wereldse zin. De taal, de geest en het accent van die beide zijn immers geheel verschillend. Het lijkt wel eens alsof hier sprake is van twee afzonderlijke werelden. Er zijn er dan ook wel onder onze mormoonse jongeren die hun geloof verzakten ten gunste van hun nieuw-verworven intellectuele belangstelling; anderen keren hun studie de rug toe, uit vrees voor het verliezen van hun dierbare geloof. Weer anderen leren met geloof en rede te leven en voor beide levensbeschouwingen oprechte waardering te koesteren. Enige innerlijke tweespalt als gevolg van met elkaar in botsing komende opvattingen is echter wel heilzaam, mits dit leidt tot het echte zoeken naar waarheid en de beproeving van iemands geloof.

Voor een heilige der laatste dagen die het eigenlijke wezen en de geest van het herstelde Evangelie heeft leren kennen blijft er tenslotte niets anders over dan in zijn levensbeschouwing zowel geloof als redelijk denken op te nemen. Onze godsdienst brengt ons immers een diep ontzag bij voor het gelovige hart en het onderzoekende verstand. De hachelijke positie van de mens als een vergankelijk, afhankelijk schepsel, dat machteloos door de oneindige wereldruimte wervelt, noopt hem hetzij tot geloof of tot wanhoop, en door geloof wordt zijn scheppende liefde voor het leven nog het best verwezenlijkt. Bovendien staat het niet ten volle gebruiken van datgene waardoor de menselijke natuur zich voornamelijk onderscheidt – nl. het redelijke verstand – gelijk aan verloochening van zijn diepste wezen als mens en als kind van God. Het leven biedt voldoende ruimte voor het beantwoorden aan en het onderbrengen van alles wat wij met ons hart en met ons verstand ooit kunnen voelen en weten. Wij zullen thans onze overwegingen besluiten door aan te geven op welke wijze dit o. a. kan worden verwezenlijkt.

1. Men dient de verschillen tussen geloof en rede te eerbiedigen en mag niet verwachten dat deze beide gezichtspunten ons een en dezelfde levensbeschouwing verschaffen.

Om eens een vergelijking te trekken met het huwelijk: Een echtbaar zou zich heerlijk vergissen als man en vrouw zouden verwachten dat zij beiden precies eender zullen voelen, denken en handelen. Het zijn weliswaar allebei mensen, maar ze verschillen opvallend van levensopvatting en -taak, en dienen elkaar als zodanig veeleer aan te vullen dan dat ze van elkaar hetzelfde mogen verlangen. Zo is het ook met de wijsbegeerte en de wetenschap enerzijds en de godsdienst anderzijds. Dit zullen wij thans aan de hand van enkele voorbeelden nader toelichten.

Geologie is bestudering van de aarde – een exacte, methodische, experimentele en veelomvattende studie van de verhouding tussen oorzaken en gevolgen met betrekking tot de vorming en de geschiedenis der aarde. Duizenden wetenschappelijke boeken en artikelen hebben die geschiedenis reeds tot in de kleinste bijzonderheden beschreven en een uitvoerige uiteenzetting gegeven over het *hoe* der steeds voortgaande schepping.

Ook de godsdienst stelt belang in deze aarde, echter uit een geheel ander oogpunt. De Schrifturen vermelden slechts weinig bijzonderheden over de schepping; ze zeggen ons b.v. niets over de oorzaken of gevolgen van bodemoserie. Waar het in het scheppingsverhaal in Genesis vooral om gaat is de verkondiging van deze waarheden: „In den beginne schiep God den hemel en de aarde . . .” en God zeide: „ . . . dat het droge gezien worde . . .” en „Laat Ons mensen maken naar Ons beeld . . .” (Zie Genesis 1.) In het eerste hoofdstuk van het Boek van Mozes uit de Parel van Grote Waarde wordt ons dat wijde perspectief getoond van de steeds voortgaande, eendelige scheppingen van de Vader en de Zoon – „ontelbare werelden . . .” niet in de taal der sterrenkunde, natuurkunde, scheikunde of geologie, doch veeleer om de mensen te inspireren tot geloof in het goddelijke doel der schepping, nl. „de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen”.

Overal waar in de Schriften toespelingen op de natuur worden gemaakt, geschiedt dit met een godsdienstige bedoeling, nl. om de Schepper te verheerlijken en om de mens ontzag voor en vertrouwen in Hem en Zijn wetten in te boezemen. Lees de achtste of de drieëntwintigste Psalm maar eens door, de hoofdstukken 38–41 van het Boek Job of Afdeling 88 van de Leer en Verbonden, en u zult dit godsdienstige accent aanvoelen en de bedoeling daarvan begrijpen. De wetenschap beschrijft de natuur in objectieve, onpersoonlijke termen; de godsdienst gebruikt een dichterlijker taal, idealistisch, vol aspiratie, geladen met een diepe betekenis, ten einde ons te inspireren in God te geloven, Zijn naam te eren en de zin van het leven te ontdekken.

Wetenschap en godsdienst dekken elkaar hier en daar vanzelfsprekend wel enigszins. Zo bevat het woord van wijsheid bijvoorbeeld ook beschrijvende feiten, zoals: „tabak is niet voor het lichaam . . .” Dit werd echter door de Here als een eenvoudige, rechtstreekse uitspraak openbaar en was niet vervat in wetenschappelijke taal of door gerichte wetenschappelijke proefnemingen geverifieerd. De gehele toon van deze openbaring is godsdienstig van aard.

Bijna alle Schrifturen zijn tot stand gekomen door middel van mensen die hebben geleefd in „vóórwetenschappelijke” tijdsperken, en die wel de taal spraken van geloof en zedenleer, doch niet de beschrijvende, exacte taal van een wetenschappelijk leerboek. De Schrifturen hebben ons iets te zeggen over onze verhouding tot God en tot Christus, en over onze zedelijke verantwoordelijkheden ten opzichte van onze medemensen; ze handelen over geloof, zedelijke beginselen en broederschap. Wij zouden de Schrifturen groot onrecht aandoen als wij geologie en zoölogie uit Genesis trachten af te leiden, astronomie uit de Psalmen, fysica uit de Leer en Verbonden of fysiologie uit het Boek Jona.

Het geloof is niet in strijd met de wetenschap, de filosofie of met het redelijke verstand; het is bovenzinnelijk, supra-empirisch of supra-rationeel. Het voert ons verder dan wetenschappelijke kennis reikt en tracht het leven in zijn totaliteit een zin te verlenen door het doel van de mens te bepalen en hem zijn plaats aan te wijzen in het geheel der schepping. Het helpt de mens zich op aarde en in het heelal thuis te voelen, terwijl hij zich, zoals een bioloog eens heeft gezegd, uit zuiver wetenschappelijk oogpunt bezien wel eens gevoelen kan „als een oneindig nietig stukje onbeduidendheid, dat staat op de rand der eeuwigheid.”

2. Zowel de wetenschap als de godsdienst gebieden de mens ootmoedig en nederig door het leven te gaan. Op beiderlei gebied overtreft het onbekende immers verreweg het bekende, aangezien het menselijk inzicht beperkt blijft tot deze aarde.

Sir Isaac Newton, één der grote genieën van de moderne wetenschap, heeft eens gezegd: „Ik weet niet wat ik in het oog van de wereld mag schijnen te zijn, maar mij persoonlijk wil het toeschijnen dat ik alleen maar een jongen ben geweest die op het strand aan het spelen was en dat ik mezelf heb vermaakt met het zo nu en dan vinden van een gladder kiezelsteentje of een moerier schelpje dan men gewoonlijk vindt, terwijl de onmetelijke oceaan der waarheid nog volkomen onontdekt daar voor mij lag.” (Brewster, *Memoirs of Newton*, deel 2, hoofdstuk 27.) Ieder natuurgeleerde die deze naam verdient weet dat zijn conclusies altijd slechts voorlopige probeersels zijn, die eenmaal zullen worden achterhaald door ruimere inzichten, die de betekenis van zijn eigen huidige zienswijzen weer zullen veranderen. Toch zet hij zijn wetenschappelijke onderzoeken voort, omdat dit werk altijd wel iets oplevert en het hem tot op zekere hoogte in staat stelt het door hem gekozen leven het hoofd te bieden.

De godsdienst vraagt om die zelfde geest van nederigheid. De Here antwoordde Job met deze woorden: „Wie is hij, die den raad verduistert met woorden zonder wetenschap?” (Job 38:2.) Koning Benjamin verklaarde het meest voor de hand liggende feit toen hij zeide: „ . . . geloof, dat de mens niet alle dingen begrijpt, die voor de Here begrijpelijk zijn.” (Mos. 4:9.) Jesaja heeft bovendien gezegd: „Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere. Want geelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn

(wordt vervolgd op blz 235)

De geschiedenis van het mormonisme

DOOR DOYLE L. GREEN

Hoofdredacteur van *The Improvement Era*

De geschiedenis van de herstelling van het Evangelie en de wederoprichting van de Kerk van Jezus Christus, het getuigenis en de oprechtheid der zendingen, de boodschap die in het Boek van Mormon is vervat en de verkwikkende waarheidszin van het geopenbaarde woord Gods legden beslag op de aandacht van een toenemend aantal mensen. Terwijl het noemen van de naam van deze nieuwe kerk alleen al menigen twijfelend de wenkbrauwen deed ophalen, werden er toch hier en daar enkele eerlijke, zoekende zielen in het net van het Evangelie gevangen. Eén uit een stad, twee uit een geslacht, zo kwamen ze zich voor de doop aanmelden. Overal in de Verenigde Staten, in Canada en naderhand in Engeland en over de gehele wereld verspreid vond het bekeringswerk voortgang.

De zendingen van de Kerk predikten het Evangelie eerst in de Verenigde Staten, toen in Canada, Europa, de Stille Zuidzee en de rest van de wereld.

Het toetreden van velen tot het Koninkrijk Gods ging gepaard met een sterk verlangen om zich bij de kern van de Kerk aan te sluiten. Zij verlieten dus hun woonplaatsen en voegden zich bij de Profeet en zijn volk.

Naarmate de kleine Kerk in ledental toenam, groeide ook het verzet van haar tegenstanders en het centrum van waaruit de kerkelijke activiteit werd bestuurd verplaatste zich van New York naar Ohio, en vandaar over de rivier de Mississippi naar de verre westelijke grenzen der Verenigde Staten, nl. Jackson County, Missouri. Hier op de grens der beschaving, dachten de leiders der nieuwe beweging, zou het een ideale vergaderplaats voor de leden der Kerk zijn. Hier zouden ze land aankopen, woningen stichten en een stad bouwen.

Het mocht echter niet zo zijn. De nieuwe kolonisten en de oude hadden weinig met elkaar gemeen. De economie van het bedrijfsleven in de staat Missouri was, evenals die van de zuidelijke staten, op de slavernij gebaseerd. Nu was de onderdrukking van elk willekeurig menselijk wezen rechtstreeks in tegenstelling met één der

voornaamste mormoonse geloofsopvattingen, nl. vrijheid voor allen. „De mensen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben,” zo leerde hun Profeet.

In de komst van zovele mensen naar hun staat, en meer in het bijzonder naar één provincie, zagen de reeds daar gevestigde kolonisten een bijna zekere verstoreng van het evenwicht in de politieke machtsverhoudingen. Bovendien waren de geloofsovertuigingen en leerstellingen van de pas aangekomenen zo vreemd en verschillend van de hunne, dat dit onder de bewoners van die streek grote ontsteltenis veroorzaakte. De mormonen hadden de vermetelheid om te verkondigen dat God, een liefdevol Wezen met een lichaam, lichaamsdelen en gemoedsaandoeningen, Wiens werk en heerlijkheid het is de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen, in hoogst eigen Persoon weer tot de mensen had gesproken, het Evangelie in zijn volheid had hersteld en Zijn Kerk wederopgericht had naar het voorbeeld van de organisatie welke door Jezus was gesticht toen Hij nog op aarde was. Zij geloofden dat de Godheid bestond uit drie afzonderlijke en van elkaar onderscheiden Personen. Volgens hun leer waren de mensen, alle mensen, in werkelijke en letterlijke zin zoons en dochters van God, naar Wiens gelijkenis zij waren geschapen.

Dergelijke nieuwe en verheven opvattingen over God en mensen waren al heel onrechtzinnig en gingen het begrip van vele mensen te boven, die deze leerstellingen als weinig minder dan ketterij beschouwden.

Misverstand, wantrouwen en vooroordeel kwamen tot uitbarsting in gewelddadigheden. Beroepen op de gouverneur en de rechtbanken bleven zonder resultaat. Pogingen om zich vreedzaam in andere provincies te vestigen mislukten. Tenslotte verlieten de mormonen Missouri, nadat zij op last van de gouverneur met „uitroeiing” waren bedreigd.

Gedurende korte tijd vond de verontruste Kerk verademing in Illinois. Boven de Des Moines-stroomversnelingen, waar de machtige rivier de Mississippi een bocht naar het westen maakt, kocht Joseph Smith voor zijn volgelingen in 1839 verscheidene honderden hectaren grond aan, een onontgonnen wildernis, die toentertijd Commerce werd genoemd. Nadat ze de naam van dit gebied hadden veranderd in *Nauvoo*, hetgeen „de schone” betekent, togen de mensen weer aan het werk om zich er te vestigen en huizen, kerkgebouwen en scholen te bouwen.

Omstreeks het begin van 1843 bedroeg het inwonertal van deze „stad der heiligen” tussen twaalf- en zestien-duizend zielen. Er was een stadsbestuur ingesteld, er was hun een recht tot zelfbestuur verleend. De stad groeide gestadig, totdat Nauvoo de grootste stad van Illinois was geworden. Bezoekers prezen de schoonheid van deze gemeente, de werkzaamheid en soberheid van haar in-

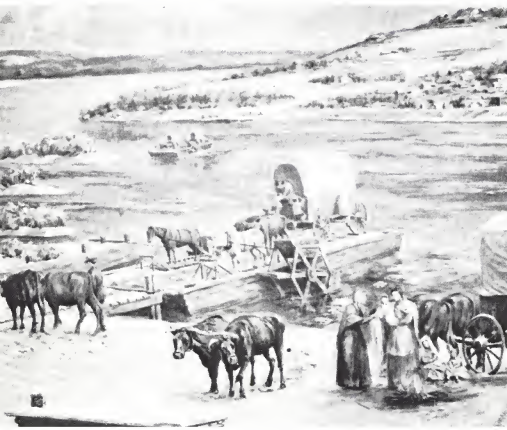

Het brandende Nauvoo. De inwoners trachten van hun bezittingen te redden wat er te redden valt, voor ze naar het westen trekken.
Edward Grigware.

woners. Er was een prachtige tempel in aanbouw, waarin heilige verordeningen, zoals het huwelijk, voltrokken zouden worden. Volgens de leringen der herstelde Kerk was het huwelijk door God verordineerd, en indien dit op de juiste wijze was voltrokken door mannen die het vereiste gezag daartoe bezaten, zou het tot in alle eeuwigheid standhouden. Bij de trouwplechtigheden van de heiligen der laatste dagen zou de zinsede „totdat de dood u scheidt” geen plaats meer hebben.

In hun tempel zouden zij tevens plaatsvervangend werk voor hun overleden voorouders gaan verrichten, mensen die gedurende hun aardse leven misschien nooit in de gelegenheid waren geweest om de waarheid te horen. Hierdoor gaven zij blijk van hun geloof dat God geen Aannemer des persoons was, maar dat alle mensen van alle tijden eens de gelegenheid zouden krijgen om in het toekomstige leven tot hoger heerlijkheid te worden bevorderd.

Midden in de winter van 1846 verlieten de eerste mormonen hun en haard in Nauvoo, staken de Mississippi over en begonnen aan de ruim 2000 km naar het westen. Lynn Fausetz.

Toen begonnen zich echter ook in Nauvoo dezelfde moeilijkheden voor te doen, waardoor de Kerk in andere plaatsen was gekweld. Politieke meningsverschillen, gepaard gaande met steeds toenemende blijken van onverdraagzaamheid en vervolging, overtuigden de Profeet er al spoedig van dat de vroegere tragedie zich zouden herhalen.

Op 20 februari 1844 schreef hij in zijn dagboek: „Ik onderrichte de Twaalf Apostelen om een groep mannen uit te zenden, ten einde de gebieden van Californië en Oregon te onderzoeken en een goede plaats op te sporen, waarheen wij na de voltooiing van de tempel zouden kunnen trekken, waar wij in een dag een stad kunnen bouwen

en onze eigen regering hebben, de bergen kunnen intrekken waar de duivel ons niet kan verdrijven, en in een gezond klimaat kunnen vertoeven, waar wij zo oud kunnen worden als wij maar willen.” (Leringen van de Profeet Joseph Smith, blz. 352.) In het oosten zag hij niets dan onheilspellende wolken en duisternis, maar hij heeft vele malen gezegd dat er „licht in het westen” was.

De vijandige gezindheid en weerstand tegen de Kerk ontwikkelden zich echter zo snel, dat dit gezelschap verkenners nimmer werd uitgezonden. Terwijl de storm met toenemende hevigheid over Nauvoo raasde, stak Joseph Smith met zijn broer Hyrum de rivier de Mississippi over om zich op het grondgebied van Iowa in veiligheid te stellen. Deze ballingschap was echter maar kortstondig, aangezien Joseph zich op veler aandringen liet overhalen terug te keren, zich over te geven en de mogelijkheid onder ogen te zien dat hij zou worden gearresteerd en zou moeten terechtstaan op beschuldigingen van verraad die tegen hem waren ingebracht.

Joseph koesterde geen angst voor een proces. Hij was voordien al ongeveer zesenveertig maal op valse beschuldigingen in hechtenis genomen, maar hij was door geen enkele rechtbank ooit veroordeeld. Op de een of andere wijze wist hij nu echter dat hij, ondanks een hem door ambtenaren gedane belofte dat hij zou worden beschermd, niet zou ontkomen aan de woede van de bende die scheen te menen dat de dood van Joseph Smith het einde van de mormoonse Kerk zou betekenen.

„Als mijn leven geen waarde heeft voor mijn vrienden, dan heeft het ook geen waarde voor mij,” zei hij tot zijn metgezellen. Nadat zij opnieuw de rivier overgestoken waren, reisden zij naar Carthage, waar de gouverneur – en een bloedorstige bende – hem opwachtten. Bij het naderen van de stad zeide Joseph:

„Ik ga als een lam ter slachting, maar ik ben zo kalm als een zomermorgen. Mijn geweten is vrij van schuld jegens God en alle mensen. Ik zal onschuldig sterven, en er zal nog van mijn worden gezegd: Hij werd in koelen bloede vermoord.” Dat was op de vierentwintigste juni 1844. Drie dagen later drong de bende de gevangenis van Carthage binnen, waar Joseph met zijn gezelschap terwille van zijn eigen veiligheid was opgesloten, en vermoordde hem en zijn broeder op wreedaardige wijze. Joseph Smith, de mormoonse profeet, had zijn getuigenis dus met zijn bloed bezegeld.

Zij die hadden gemeend dat Joseph's dood wel een eind zou maken aan het bestaan van de Kerk die door hem was opgericht, werden deerlijk in hun verwachtingen teleurgesteld. Hoewel velen bezwaard van hart waren, ontstond er tengevolge van de dood der beide martelaren geen paniek in Nauvoo. „Wees stil en weet dat de Here God is,” was het wachtwoord waardoor de mensen werden geleid. De Raad der Twaalf Apostelen, met Brigham Young als president, nam de leiding op zich. De organisatie en werkzaamheden van de Kerk werden bijna ononderbroken voortgezet. De Here had goede voorbereidingen getroffen voor het geval de Profeet zou sterven.

Josephs dood maakte ook geen einde aan de vervolgingen. De harten der mensen bleven door vooroordelen

verhard. Het zelfbestuursrecht van de stad Nauvoo werd herroepen. Illinois eiste dat de mormonen de staat zouden verlaten.

Wat konden ze doen? Waarheen konden zij zich wenden? Hun Godsdienst verzaken konden ze niet! Deze had immers meer voor hen te betekenen dan hun woonsteden of het leven zelf. Hun getuigenissen verloochenen? Onmogelijk! Hoe zouden zij iets kunnen verwerpen waarvan zij wisten dat het waar was?

Er was maar één oplossing. Ze zouden het voornemen van hun als martelaar gestorven profeet opvolgen. Ze zouden naar het westen gaan, naar het Rotsgebergte! Daar zouden ze huizen kunnen bouwen die niet in brand gestoken zouden worden, en tempels die zij niet in de steek behoeften te laten. Daar zouden ze God naar eigen verkiezing kunnen dienen!

De edelachtbare heer Thomas Drew, gouverneur van Arkansas, schreef in een brief aan de leiders der Kerk:

„Ik stem van harte in met uw voorgenomen emigratieplan . . . waardoor uw gemeenschap zich buiten het bereik van haar bestrijders zal stellen, totdat u althans de tijd en de gelegenheid zult hebben gevonden uw systeem aan de praktijk op zijn bruikbaarheid te toetsen en de door u beoogde voortreffelijke voordelen daarvan aan de dag te leggen ter verbetering van de levensomstandigheden van het mensdom en tot meerdere zegenrijkheid van de burgerlijke en godsdienstvrijheid . . . Mochten de heiligen der laatste dagen naar Oregon trekken, dan zal de welgezindheid en de zegen van iedere mensvriend hen vergezellen. Indien zij het bij het verkeerde eind hebben, zullen hun verkeerde opvattingen met een ruime mate van toegeeflijkheid vanzelf worden afgeschaft, en als zij op de goede weg zijn, dan zal deze massale verhuizing hen in de gelegenheid stellen dit te bekwaam tijd aan de gehele beschaafde wereld te doen blijken.“

De mormonen hadden om zes maanden respijt gevraagd om zich op hun vertrek voor te bereiden, een termijn waarin zij ternauwernood tijd zouden hebben om hun bezittingen van de hand te doen, tijd om wagens te bouwen en paarden en ossen als trekdiere te kopen, tijd om een voorraad goederen bijeen te brengen, voldoende om in hun onderhoud te kunnen voorzien gedurende een tocht van ruim 2400 km over vlakten en prairiën.

Vierentwintighonderd kilometer naar de bergvalleien! Zo zouden zij een half werelddeel tussen zichzelf en hun vervolgers plaatsen! Over een afstand van achthonderd kilometer zou hun pad hen door het slechts dun bevolkte grondgebied van Iowa voeren, daarna over de rivier de Missouri heen tot in de gebieden van de Omaha-, de Siouxen de Ute-Indianen – ruim zestienhonderd kilometer langs ongebaande wegen voorbij de uiterste grenzen der beschaving.

Zes maanden schenen niet teveel gevraagd, maar de benedeleden waren ongeduldig en de geweldplegingen namen hand over hand toe. Tevens deed het gerucht de ronde dat de federale regering wellicht tussenbeide zou komen om hun plannen te dwarsbomen. Als zij niet vertrokken kon dit hun ondergang betekenen. Dit mochten zij niet laten gebeuren. De Kerk moest worden beschermd

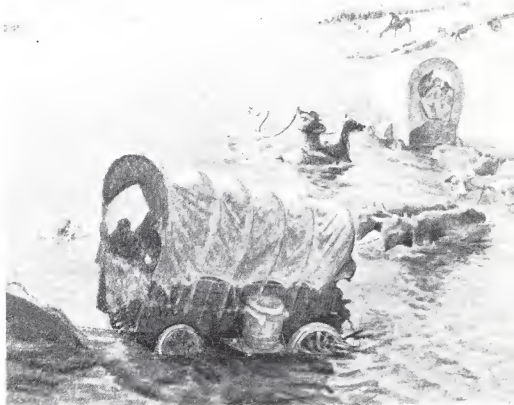
tegen het lot dat hun Profeet had getroffen. Werkplaatsen en smederijen gonsden dus dag en nacht van de bedrijvigheid der mormonen.

Het was nog volop winter toen op 4 februari 1846, een koude en winderige dag, de eerste bannelingen hun woningen vaarwel zegden en de rivier overstaken om de elementen en de wilde inboorlingen te trotseren.

Weldra was men dag en nacht bezig de vluchtelingen over de rivier te zetten. Omstreeks de vijftiende was de anderhalve kilometer brede Mississipi zo stevig dichtgevroren dat een groot gezelschap over het ijs de overtocht kon aanvaarden. Tegen eind april hadden de meeste mormonen de stad verlaten.

Stel u eens voor welke moeilijkheden er zijn verbonden aan het verhuizen van een gehele stad naar de wildernis! De meeste van deze mensen waren de hardheid van het pioniersbestaan niet gewend. Hun vervolgers verwachtten dan ook dat zij wel op de vlakten zouden omkomen.

Huifkarren in een voorde in de Platte River in Wyoming.

Omdat zij zo haastig hadden moeten vertrekken, waren velen van hen slecht op een dergelijke reis voorbereid. De eerste nacht dat het gezelschap aan de Sugar Creek kampeerde, nauwelijks vijftien kilometer van hun geriefelijke woningen verwijderd, werden er negen kindertjes geboren in wagens of in primitieve onderkomens die waren opgezet om toch maar enige bescherming te bieden tegen de koude en het stormachtige, buiige weer.

Het kamp was echter al spoedig georganiseerd; men wendde het gelaat westwaarts en elke dag kwam men wat verder door de diepe sneeuwlagen van de winter en door de regens en de modder van de lente. De bevroren oren, de door de vorst aangetaste voeten en de talloze

beproevingen waarmee deze tocht gepaard ging waren onbeduidend in vergelijking met de vervolgingen die zij achter zich hadden gelaten. 's Avonds, na een zwaar-voermoeide dag, maakten de heiligen een stukje grond sneeuwrijf en dansten quadrilles totdat de ongestijfde prairie weergalmde van de klanken van hun fanfarekorps, hun handgeklap en het gestamp van hun voeten.

„Zaai opdat anderen mogen oogsten!” werd het wachtwoord. Naarmate de lente overging in de zomer werden er honderden hectaren land langs het spoor dat zij volgden omgeploegd en beplant door de voorposten van de nimmer eindigende stoet bannelingen. Later komende gezelschappen zouden het gewas verder verzorgen en wanneer de oogsten rijp waren, zouden weer anderen deze binnenhalen.

Intussen waren de Verenigde Staten verwikkeld geraakt in een oorlog met Mexico. Op 26 juni 1846 reden drie dragonders van het federale leger het Mt. Pisgah-kamp binnen en brachten „een rondschrijven aan de mormonen” aan hen over, waarin van hen werd gevraagd of ze vijfhonderd vrijwilligers wilden leveren om in militaire dienst te gaan en naar Californië te marcheren.

De leiders van de Kerk hadden zich reeds eerder om hulp tot de regering gewend, en hoewel deze hulp wel zeer verschilde van die welke zij gekozen zouden hebben, zag Brigham Young hier toch een geschikte inleiding tot vredelievende onderhandelingen in en een kans om aan het volk der Verenigde Staten te laten zien dat de mormonen als loyale Amerikanen hun vaderland getrouw wilden zijn. Brigham spoorde dus de mannen aan in militaire dienst te gaan, ook al wist hij heel goed dat het leveren van dit aandeel de lasten van een reeds deerlijk beladen volk nog verzwaren zou, aangezien vele gezinnen daarvoor aan hun lot zouden worden overgelaten om de vlakten te trotseren zonder de hulp van hun vaders of volwassen zoons, en de compagnie van vijfhonderd man werd dan ook bijeengebracht.

De geschiedenis van de mars van het mormoonse bataljon door Kansas en de nagenoeg nog onverkende gebieden van het huidige Nieuw-Mexico, Arizona en Californië, een tocht die naar men zegt de langste infanteristenmars uit de geschiedenis moet zijn geweest, is een spannend verhaal op zichzelf. Uiteindelijk werden de manschappen in de bergvalleien weer met hun gezinnen herenigd.

Tegen het najaar van 1846 waren ongeveer 15 000 mensen met 3 000 wagens, 30 000 stuks vee, grote kudden schapen en vele paarden en ossen, opgetrokken tot aan de rivier de Missouri. Hier besloten zij de koude maanden door te brengen en togen aan het werk om hun winterkwartier zo geriefelijk mogelijk te maken. Omstreeks begin januari waren er ongeveer duizend huizen gebouwd, waarvan er vele niet veel meer waren dan in de grond uitgegraven holen.

Het was een zware winter. Ondervoeding, onvoldoende kleding en dekking en het uitbreken van een ernstige ziekte eisten gezamenlijk hun tol op. Hiervan getuigt ook nu nog een goedonderhouden begraafplaats in de heuvels boven Florence in Nebraska, waar 600 der hunnen ter ruste werden gelegd.

Tenslotte brak de lente aan en de „kampen van Israëel” zetten weer koers naar het westen, terwijl hun de weg werd gebaad door een voorhoede onder aanvoering van Brigham Young en de Twaalf Apostelen.

Het liep reeds tegen het eind van de maand juli 1847 toen deze pioniers de vallei van het Grote Zoutmeer binnentrokken, waarvan Brigham Young verklaarde dat dit de plaats was die voor hen was uitgekozen om zich er te vestigen. Deze onverschrokken leider werd niet ontmoedigd door de twijfel van Jim Bridger of er in dit grote beken wel koren verbouwd kon worden. Pleidooien van enkele mensen om voort te trekken tot in Californië hadden geen resultaat.

Staande op de „Ensign Peak,” een heuveltop die uitzielt op Salt Lake City, vanwaar een groepje manschappen op 26 juni de vallei overzagen, verklaarde Brigham Young: „Komt, broeders, organiseert uw verkenningsgroepen om u te beveiligen tegen de Indianen; gaat op verkenning uit waarheen gij wilt, en gij zult telkens terugkeren met de mededeling dat dit de juiste plaats is.”

Later heeft hij gezegd dat hij „in de tempel van Nauvoo al wist dat wij hier gaan konden verbouwen,” en dat hij de vallei een jaar of langer voordat hij deze betrad in een visioen had gezien.

„In de dagen van Joseph,” zo schreef hij, „hebben wij uren achtereen zitten praten over ditzelfde land . . . Ik wil niet dat de mensen zullen denken dat het aan mij te danken is dat wij hierheen verhuisden; dat was te danken aan de voorzienigheid van de Almachtige; was de macht van God . . . ik zou nooit een dergelijk plan hebben kunnen ontwerpen.” (*Het Koninkrijk Gods hersteld*, blz. 364-365.)

Enkele uren nadat de voorhoede van het gezelschap de vallei had bereikt, hadden zij al een stuk grond uitgekozen en waren begonnen dat te bewerken om er later landbouwgewassen van te kunnen oogsten. Toen de grond zo hard en droog bleek te zijn dat deze niet te bewerken was, damden zij een van de bergstromen af en zetten de verzengde grond onder water. Dit was het begin van moderne irrigatiewerken in Noord-Amerika.

Ze hadden inderdaad geen tijd te verliezen. Het seizoen was reeds gewaarschuwd ver gevorderd en Jim Bridger had hen gewaarschuwd dat de vorst in de bergen vroeg inviel. Er werd grote haast gemaakt met het beplanten der velden en binnen enkele dagen was er een aantal hectaren met landbouwgewassen beplant.

Tegen de winter hadden de immigranten de bevolking van de vallei tot omstreeks 2100 zielen opgevoerd. Er waren inmiddels scholen gesticht, er was een ontwerp gemaakt voor de bouw van hun stad, akkers en tuinen waren omheind met houten palen uit de bergen, er was een plaats uitgekozen waar de tempel zou worden gebouwd, men had een fort gebouwd met een oppervlakte van 4 ha, vervaardigd van zware palen en ongebakken, in de zon gedroogde stenen, en er waren vele huizen gebouwd van houtblokken en ongebakken steen. Brigham Young was met twee compagnieën manschappen op weg gegaan langs het pad dat hen naar hun nieuwe woonplaats had gevoerd, om terug te keren naar het winterkwartier om

(wordt vervolgd op blz 236)

Aankomst van de eerste zendingen

De eerste zendingen van de heiligen der laatste dagen op de Britse eilanden, zeven in getal, kwamen op 22 juli 1837 te Preston in Engeland aan, temidden van de beroeringen van een verkiezingsdag. Daarbij verheugden zij er zich over dat er vlak boven hun hoofd een spandoek met een politieke leuze werd ontplooid, waarop te lezen stond: „De waarheid zal zegevieren.“ Dit geschiedde twee dagen na hun landing in Liverpool, en 46 dagen nadat de profeet Joseph Smith zich in Kirtland (Ohio) tot ouderling Heber C. Kimball van de Raad der Twaalven had gewend met deze woorden: „Broeder Heber, de Geest des Heren heeft mij ingefluisterd: „Laat Mijn dienstknecht Heber naar Engeland gaan om daar Mijn Evangelie te verkondigen en voor dat volk de poort der zaligheid te openen.“

Het herstelde Evangelie op de Britse eilanden

De eerste doopplechtigheden in Engeland

Slechts tien dagen nadat de zendingen in Engeland aangekomen waren, werden er negen bekeeringen gedoopt in de rivier de Ribble te Preston. De publieke belangstelling was zo gespannen, dat „een samengestroomde menigte van tussen de zeven- en negenduizend personen“ langs de oevers opgesteld stond om getuige te zijn van deze eerste doopdienst in Europa van een kerk, die had bekendgemaakt bezoek van engelen te hebben ontvangen, alsmede heilige verslagboeken, geschreven door Amerikaanse profeten uit een ver verleden.

Het herstelde Evangelie in Schotland

In 1840 begaf ouderling Orson Pratt zich naar Schotland om er de zendingspogingen van aldaar reeds werkzame ouderlingen te coördineren. Daarna reisde hij naar Edinburgh, waar hij „Arthur's Seat” beklom, een imposante, ruig begroeide heuvel boven de kastelen van Holyrood en Edinburgh. Aldaar pleitte hij bij de Here om 200 bekeerlingen te mogen maken. Binnen vier maanden tijds was dat aantal ruimschoots tot de Kerk in het gebied van Edinburgh, Glasgow en Ancrum toegetroten. Sindsdien hebben de heiligen die heuvel „Pratt's Hill” genoemd.

Brigham Young bezoekt Londen

Brigham Young bezocht Londen in de herfst van 1840 als oudste lid van de Raad der Twaalven. Daar nam hij de toegewijde arbeid in ogenschouw van de ouderlingen Heber C. Kimball en Wilford Woodruff, eveneens leden van de Raad der Twaalven. Nog geen vier jaar later zou ouderling Young aan het hoofd der Kerk komen te staan en rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de leiding van alle heiligen, waaronder zich ook vele Britse leden bevonden, die hij westwaarts naar een nieuw Zion zou voeren. Ouderling Woodruff werd negenenvertig jaar later ondersteund als president van de Kerk.

Charles Dickens bezoekt een schip met „mormoonse“ emigranten

Op een „warme juni-ochtend“ (4 juni 1863) begaf de grote Victoriaanse romanschrijver Charles Dickens zich aan boord van de *Amazon*, die in de havens van Londen aan de kade lag en legde schriftelijk zijn indrukken vast voor zijn boek *The Uncommercial Traveller* en wel als volgt: „Ik denk dat het moeilijk zou zijn om ergens anders achthonderd mensen bijeen te vinden en daaronder zoveel schoonheid, kracht en arbeidsvermogen aan te treffen . . . Ik begaf mij aan boord van hun schip om tegen hen te getuigen indien zij zulks verdienden, terwijl ik ten volle overtuigd was dat dit het geval zou zijn, maar tot mijn grote verbazing verdienden zij dit in het geheel niet.

De eerlijkheid gebiedt mij dan ook dat ik mij in mijn getuigenis niet mag laten beïnvloeden door mijn vooringenomenheid en neigingen . . . de een of andere merkwaardige invloed heeft hier een opmerkelijk resultaat te weeggebracht . . .”

President McKay en de Londense tempel

In 1958 keerde president David O. McKay, die vroeger, 61 jaar voordien, als zending in Schotland was werkzaam geweest, naar de Britse eilanden terug en wijdde er de Londense tempel in. Het was toen 121 jaar geleden dat de eerste zendingen een voet op Britse bodem hadden gezet. Deze tempel, gebouwd ter wille van de eeuwige vreugde van allen die dit gebouw zouden betreden, was het begin van het hedendaagse tijdperk in de geschiedenis van de Kerk op de Britse eilanden, een geschiedenis waaraan nog ieder jaar inspirerende hoofdstukken worden toegevoegd. ○

Vasten en gebed

DOOR MARIANNE C. SHARP

Bij het bestuderen der Schrifturen verbaast men zich telkens weer over de macht van vasten en gebed.

President Joseph F. Smith heeft hierover eens gezegd dat, indien de wereld dit principe in acht zou nemen,

„... door te vasten de aandacht zou worden gevestigd op de zonde van teveel eten, dat dit het lichaam aan de geest zou onderwerpen en de gemeenschap met de Heilige Geest zou bevorderen, en de mensheid zou verzeke- ren van geestelijke kracht en macht... Aangezien vasten steeds van gebed vergezeld moet gaan, zou deze wet de mensen nader tot God kunnen brengen.” (*Gospel Doc- trine*, derde druk, pag. 298.)

Wij lezen dat Daniël kracht en begrip ontving nadat hij drie volle weken rouw bedroeven had:

„Begeerlijke spijsje at ik niet, en vlees of wijn kwam in mijn mond niet; ook zalfde ik mij gans niet, totdat die drie weken der dagen vervuld waren.

„Toen zeide Hij tot mij: Vrees niet, Daniël! want van den eersten dag aan, dat gij uw hart begaaf, om te ver- staan en om uzelveu te verootmoedigen voor het aange- zicht uws Gods, zijn uw woorden gehoord, en om uwer woorden wil ben ik gekomen.” (Dan. 10:3 en 12.)

Ook uit de belevissen van de zonen van Mosiah kan men inspirerende woorden vernemen aangaande de macht van het vasten:

„... zij hadden veel gebeden en gevast; daarom had- den zij de geest der profetie en de geest der openbaring, en wanneer zij leerden, leerden zij met kracht en gezag van God.” (Alma 17:3.)

Het ervaren van vreugde schijnt ook een onderdeel te zijn van het ware vasten, want in de Leer en Verbonden lezen wij:

„... opdat uw vasten volmaakt zij, of met andere woor- den, opdat uw vreugde volkomen zij. Voorwaar, dit is vasten en gebed, of met andere woorden, verheuging en gebed.” (L. & V. 59:13 en 14.)

Hoewel de viering van de vastendag in de Schriften wel enigszins uitgebreid is aangegeven, schijnt het in acht

nemen van het vasten toch een beginsel te zijn, waarvan de naleving aan een ieder persoonlijk wordt overgelaten. Iedereen mag ook voor zichzelf bepalen hoe vaak hij op een vastendag in gebed wil gaan. Ook de vraag hoe dik- wijls men op andere tijden dan de vastendag dient te vasten is een kwestie van persoonlijke beslissing.

In tijden van ernstige ziekte en zware beproevingen zal men echter instinctief door middel van bidden en vasten het aangezicht des Heren zoeken, want de Schrif- turen leren ons hoeveel kracht daaruit kan worden geput. De Here heeft immers gezegd, dat Hij niet in alle dingen behoeft te gebieden. Met de woorden van president Joseph F. Smith: „God verheugt Zich in een gewillig hart.” (*Journal of Discourses* 25:59.)

Wanneer men vast, dient dit met blijdschap gepaard te gaan. De Heiland heeft gezegd:

„... wanneer gij vast, toont geen droevig gezicht, ge- lijk de geveinsden... opdat het van de mensen niet ge- zien worde, als gij vast, maar van Uw Vader, Die in het verborgen is...” (Mt. 6:16 en 18.)

Hieraan heeft president Joseph F. Smith de opmerking toegevoegd: „Met andere woorden, toon de wereld dat u gelukkig bent.” (*Journal of Discourses* 25:58.)

Om nog eens de nadruk te leggen op de persoonlijke vrijheid op het gebied van het vasten, heeft president Smith eveneens gezegd:

„... laat men echter bedenken dat de viering van de vastendag door het zich vierentwintig uur lang onthouden van eten en drinken geen absolute regel is voor ons; het is geen wet van Meden en Perzen, maar het wordt als een gewetenszaak aan de mensen overgelaten, om met wijs- heid en naar eigen goedgevoelen te worden toegepast... Zij die dat kunnen behoren echter wel te vasten...” (*Gospel Doctrine*, derde druk, pag. 306.)

Bovendien heeft hij gezegd:

„Op de Sabbat behoort u niets anders te doen dan uw voedsel met eenvoudigheid des harten bereiden, opdat uw vasten volmaakt zij en uw vreugde volkomen zij. Dit is wat de Here onder vasten en gebed verstaat.” (*Ibid.* pag. 308.)

De profeet Joseph Smith heeft op 17 januari 1843 het volgende neergeschreven:

„Dit was de dag die door de Twaalven was aange- wezen als een dag van verootmoediging, vasten, lofprij- zing, gebed en dankzegging voor de grote Elohim... Er heerste grote blijdschap onder de mensen, omdat ik nog- maals uit de greep van mijn vijanden was bevrijd.” (DHC V:252.)

Door te vasten brengen wij tegenover de Here diepe persoonlijke gevoelens tot uitdrukking, smeekbeden, dankgebeden en dankzegging, gebeden om bijstand bij de voorbereiding op een bijzondere roeping, gebeden van liefde en ter bevestiging van geloof dat de kennis bena- dert.

De vreugde van bidden en vasten moet men zelf ont- decken. Er kan grote kracht worden geput uit vasten en gebed, kracht die door de Here aan iedereen als een zegen wordt aangeboden en waardoor wij ons kunnen verheugen in geestelijke kracht en innerlijke verlichting. ○

DE kleine STER

VOOR DE KINDEREN · JULI 1969

Zo dapper als een leeuw . . .

DOOR MARGERY S. CANNON

EN LURENE G. WILKINSON

Joseph meende dat dokter Stone aan de deur was, totdat hij Rebecca Perkins tegen zijn moeder hoorde praten.

„Lucy, ik heb wat honingkoek meegebracht. Versgebakken.“

„Ik ben je zeer verplicht, Rebecca.“

„Alle beetjes helpen, dacht ik zo.“

Joseph wist dat het wel zou helpen. Zijn moeder was door en door vermoeid van het verplegen van hem en zijn broers en zuster.

Ze hadden allemaal tyfuskoorts gehad. Sophronia was negentig dagen ziek geweest en had zelfs op sterven gelegen.

„Ik heb gehoord dat de jonge Joseph nog minnetjes is,“ hoorde Joseph Mevr. Perkins zeggen.

„Ja, zeg dat wel. Hij is nu al een paar weken hard ziek. Door de tyfus had hij een pijnlijke koortsplek in zijn

schouder gekregen. Dokter Stone heeft de ontsteking doorgestoken, maar toen schoot de pijn als een bliksemstraal langs zijn zijde tot in zijn been. Hij heeft het tot op het bot opengesneden, om te proberen de infectie te verlichten, maar het been is nog steeds zo rood en opgezwollen . . .“

„Het leek ons verstandig om een raad van chirurgen bijeen te roepen om met elkaar over dit ziektegeval te overleggen,“ hoorde Joseph zijn vader uitleggen. „Wij zitten juist op de uitslag te wachten.“

„Wachten. Zo lang wachten, dacht Joseph. Iedereen had zijn best gedaan, dat wist hij. Zelfs zijn grote broer Hyrum had Joseph's been dag en nacht vastgehouden om de pijn te helpen verzachten, maar die pijn was er altijd. Wanhopig riep Joseph uit: „O Vader, hoe kan ik dit verdragen?“

Bijna op hetzelfde ogenblik riep Josephs vader hem toe: „Daar komen de dokters aanrijden.“

Rebecca nam haastig afscheid, terwijl Lucy de dokters uitnodigde binnen te komen en plaats te nemen in een afzonderlijk vertrek.

„Wel, heren, wat kunt u doen om het been van mijn jongen te redden?“

Er werd niet onmiddellijk geantwoord, maar toen zei één van de chirurgen, zo welwillend als hij kon: „Wij kunnen er niets meer aan doen... zijn been is ongeneeslijk. Amputatie is volstrekt noodzakelijk om hem het leven te kunnen redden.“

Lucy sloeg haar handen voor haar mond, als om de in haar keel opwelende kreet te smoren.

„Nee! Kleine Joseph niet!“ Toen dacht ze opeens terug aan de tijd toen de dokter had gezegd dat Sophronia het niet zou halen. Hoe hij zelfs niet meer bij haar op bezoek was gekomen, het einde was al zo nabij. Ze hadden om een wonder gebeden... en het was zo maar opeens gebeurd ook. Met haar handen voor haar gezicht bad Josephs moeder nu weer – om nog een wonder.

Toen ze haar hoofd weer ophief, zei ze rustig: „Dokter Stone, kunt u het niet nog eens proberen? U mag zijn been niet afzetten voordat u het nog eenmaal hebt geprobeerd.“

Na een consult besloten de dokters te trachten het geïnfecteerde bot te verwijderen. Lucy ging een paar schone, eigengesponnen lakens halen om die opgevouwen onder zijn been te leggen, terwijl de dokters Joseph vertelden wat ze gingen doen. Omdat er toen nog geen middelen bestonden om de pijn te verdoven, riepen zij zijn moeder toe: „Haalt u een paar tou-

wen, dan kunnen we hem aan het ledikant vastbinden. En brengt u ook wat wijn of brandewijn mee; de pijn zal ondraaglijk zijn.“

Maar Joseph weigerde dit. Hij wilde geen druppel sterke drank drinken en hij wilde ook niet worden vastgebonden.

„Moeder, ik zou graag willen dat u de kamer uitging. Vader kan er wel tegen, maar u hebt al zo lang met me opgetrokken en bij me gewaakt, dat u bijna volkomen uitgeput bent.“ De tranen sprongen hem in de ogen. „Ik zal Vader op mijn bed laten zitten om me in zijn armen te houden en dan zal ik alles doen wat nodig is om dat bot eruit te laten halen.“

Eén van de dokters maakte tegenwerpingen. „Die jongen is nog zo klein! Hij heeft toch een of ander hulpmiddeltje nodig om het te kunnen doorstaan!“

Joseph greep zijn vader bij de hand en trok de grote man naast zich op het bed. „De Heer zal mij wel helpen... Ik kom er wel doorheen.“

De grote, verweerde boer sloeg dus zijn armen om zijn zoontje heen en drukte hem stevig aan zijn hart.

De operatie begon. Deze was langdurig en folterend, zonder geneesmiddel om de pijn te verdoven en alleen maar zijn vader om zich aan vast te klemmen. Op een gegeven moment hoorde zijn moeder hem gillen en kwam weer binnenstormen.

„Och Moeder, ga terug, ga toch terug. Ik wil niet dat u binnenkomt. Ik zal proberen het te harden als u weggaat,“ snikte hij.

Toen de primitieve operatie ten einde was, stond Lucy aarzelend aan de deur van de slaapkamer en durfde de vraag niet stellen, die op haar lippen trilde. Haar man, die met een

teder gebaar de schouders van zijn zootje ondersteunde, keek op en stak zijn andere hand naar haar uit.

In een oogwenk was Lucy aan de andere kant van de kamer, terwijl die hand de hare omvatte toen ze neerknielde bij het bed van de kleine Joseph. Wat zag hij er bleek en smaltesjes uit en wat lag hij stil.

Vanuit de donkere diepten van zijn uitputting hoorde Joseph haar aankomen en voelde haar aanraking, zachtjes, maar aarzelend. Hij opende

zijn ogen en zijn vaste blauwe blik verjoeg de onrust van zijn moeders gezicht.

Dokter Stone wiste het zweet van zijn voorhoofd af. 't is in orde, knikte hij.

De jonge Joseph wist dat de Here met hem was. Hun gebeden waren verhoord. Zijn been zou genezen.

Zijn leven lang zou er van hem gezegd worden:

HIJ IS ZO DAPPER ALS EEN LEEUW.

Het is fantastisch leuk om te zien hoe de kinderen over de gehele wereld hun talenten goed besteden. Onderstaande tekeningetjes geven blijk van hun kunnen op dit gebied.

Fig. 2: Yuen Suk Ching
Leeftijd 10 jr.
Sham Sui Po,
Hong Kong

Fig. 5: Deborah Elliott
Leeftijd 7 jr.
Gagnon, Quebec
Canada

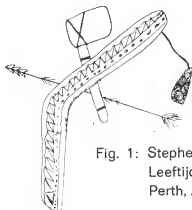

Fig. 1: Stephen Lawson
Leeftijd 9 jr.
Perth, Australië

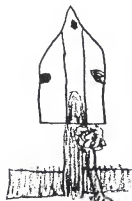

Fig. 3: Marco Taluacchia
Leeftijd 10 jr.
Firenze
Italië

Fig. 6: Janice Elliott
Leeftijd 8 jr.
Gagnon, Quebec
Canada

Groot genoeg voor uien

DOOR NANCY ROSE

Geert Jan was ongeveer zo groot dat zijn hoofd net tot aan het handvat van de grasmaaimachine reikte, en er waren een heleboel dingen die hij leuk vond.

Wormen opgraven om te gaan visen was een van de dingen die hij leuk vond, ook al vond zijn moeder hem te klein om mee te gaan. Spelen in zijn fort dat gemaakt was van de struiken achter bij het hek was nog iets wat hij héél fijn vond.

Maar er was één ding dat hij gewoon niet uit kon staan en dat was uien!

Geert Jans moeder scheen dat maar niet te kunnen begrijpen. Ze deed uien in de gehaktballen en hij peuterde ze er altijd uit voordat hij ze ging eten. Op een dag deed ze zelfs uien door de bruine bonen. Hij vond het eigenlijk erg lekker zoals ze smaakten, maar het kostte hem heel wat tijd voordat hij er zeker van was dat hij alle uien eruit had en hij van die bruine bonen kon genieten.

„Geert Jan,” zei z'n moeder, „als je niet opschiet met die bonen, is opa straks hier en ben jij niet klaar om met hem mee te gaan.”

Geert Jan ging rechtop zitten en begon nog sneller de stukjes uit zijn bonen te vissen. „Met opa mee? Waar naar toe?”

„Ik geloof dat hij van plan is je mee te nemen naar de boerderij van meneer de Rooy.”

„De boerderij! Hoi!”

Net op dat moment kwam opa binnen. Hij zag er precies uit zoals een grootvader er uit hoort te zien, met een heleboel lachrimpeltjes op zijn gezicht.

„Schiet een beetje op met die bonen, Geert Jan, ik heb vanmorgen gehoord dat er een heleboel nieuwe baby's op de boerderij zijn,” zei opa.

„Heus waar?” Geert Jan schoof zo snel hij maar kon de uien naar de rand van zijn bord.

„Waarom schuif je die uien daar naar toe?” vroeg opa.

„Nou,” zei Geert Jan heel nadrukkelijk, „omdat ik ze niet lekker vind.”

Geert Jan at de laatste boon op. Er bleef een hoopje ui op zijn bord liggen. „Laten we naar de boerderij gaan, opa,” zei hij.

Op weg naar de boerderij praatten Geert Jan en zijn grootvader over alle dingen die er gebeurd waren sinds ze elkaar het laatst gezien hadden.

Bij de boerderij bleven ze eerst staan voor het grote varkenshok. Er lag een enorm knorrend moedervarken met een heleboel biggetjes om

zich heen, die schreeuwden en tegen haar aanduwden met hun snuitjes.

„Wat zijn ze aan 't doen, opa?“ vroeg Geert Jan.

„Ze zoeken naar voedsel,“ zei opa.

„Eten ze maïs?“ vroeg Geert Jan die een paar korrels op de vloer zag liggen.

„Welnee hoor,“ lachte opa, „ze zijn nog niet groot genoeg om maïs te eten! Dat is voor het moedervarken. Zij kunnen alleen nog maar melk drinken.“

In de kippenren hipten en piepten en tjepten er een massa kleine donzige kuikentjes in het rond. Geert Jan stak z'n hand uit en ze begonnen er allemaal naar te pikken. „Ze hebben honger!“ zei hij. „Wat eten ze?“

„Alleen dit heel fijn gestampte mengvoer,“ antwoordde opa. Hij deed een beetje in Geert Jans hand en de kuikentjes pikten ervan. „Ze zijn nog te klein voor harde maïs of haver.“ Geert Jan keek toe hoe de donzige kuikenbolletjes pikten en piepten.

Daarna gingen ze naar de grote schuur. Die rook naar vers gemaaid hooi en hij kon twee babykalfjes samen in een hoek zien liggen. „Zijn dat tweelingbaby's?“ vroeg Geert Jan. „Wat eten ze?“

„Alleen maar melk van hun moeder,“ antwoordde opa. „Ze moeten eerst wat ouder worden voordat ze hooi en ander voer voor volwassen koeien kunnen eten.“

Precies tegenover de kalfjes lag binnenin de grote donkere schuur een nest jonge poesjes met hun moeder. Ze maakten grappige piepende geluidjes en duwden met hun voetjes tegen hun moeder aan.

„Wat zijn ze aan 't doen?“ vroeg Geert Jan.

„Alleen maar hun melk drinken,“

zei opa. „Ze zijn nog niet groot genoeg om muizen te vangen, zie je.“

Voordat ze er erg in hadden, was de hele middag voorbijgevoegen en was het tijd om weer in de auto te stappen voor de rit terug naar de stad.

„Dank u wel, meneer de Rooy,“ zei Geert Jan tegen de boer. Het was een hele fijne dag en ik wil graag nog eens terugkomen om naar de baby's te komen kijken als ze een beetje groter geworden zijn.“

Opa bleef bij Geert Jan en zijn moeder eten. Ze had gehaktballen voor ze gemaakt.

„Zit er ui in deze gehaktballen?“ vroeg Geert Jan.

Z'n moeder zuchtte. „Ja, Geert Jan, je weet toch dat uien de smaak verbeteren?“

Geert Jan steunde z'n hoofd in z'n handen en keek naar de gehaktbal op z'n bord. Die zag er werkelijk heerlijk uit.

Hij dacht aan de babykalfjes die hij die dag had gezien, die nog niet groot genoeg waren voor koeienvoer. Hij dacht aan de kuikentjes die nog niet groot genoeg waren voor kippenvoer. Hij dacht aan de kleine poesjes en de biggetjes die alleen maar melk konden drinken, omdat ze gewoon niet groot genoeg waren voor andere dingen.

„Ik vraag me af . . .“ zei hij.

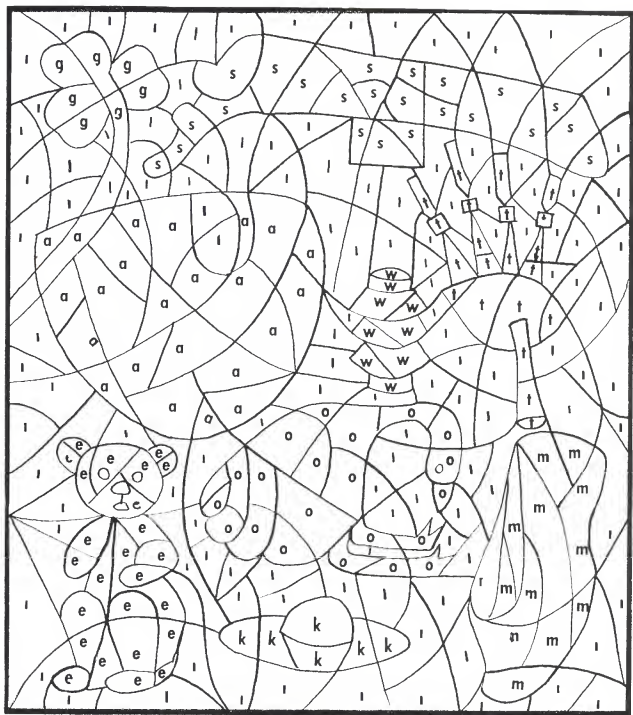
Moeder en opa keken elkaar eens aan. „Wat vraag je je af?“ vroegen zij tegelijkertijd.

„Ik dacht eigenlijk . . .“ zei Geert Jan, en hij wachtte even. „Dat wil zeggen, ik vraag me af . . .“

„Wat dan?“ zeiden moeder en opa.

Geert Jan slikte. „Ik vraag me af of ik vanavond wel groot genoeg ben voor uien.“

Moeder keek naar opa en opa keek naar moeder en knipoogde. ○

Wat stelt dit voor? Waar komt het vandaan?

door Marla Kay

In dit plaatje zijn negen uit andere landen afkomstige voorwerpen verstoppt. Kleur alle met „g” gemerkte vakken groen, de met „s” gemerkte vakken bruin, „t” paars, „a” blauw, „w” oranje, „e” bruin, „o” geel, „k” rood, en „m” groen. Als je hiermee klaar bent, kun je dan zeggen in welk land elk voorwerp te vinden is?

Antwoorden: Klaverblad, Ierland; Gondel, Italië; Iglo of Eskimohut, Groenland; Lantaarn, Japan; Doedelzak, Schotland; Koalabeertje, Australië; Struisvogel, Afrika; Sombrero, Mexico; Klomp, Nederland.

ZONDAGSSCHOOL

Het is een ware uitdaging voor elke leraar of lerares om voor een diepzinnig en moeilijk leesbaar boek als de Bijbel een plaats te veroveren op het lijstje van „geliefde lectuur” van onze 9- en 10-jarigen . . . maar voor iemand die zich met hart en ziel op deze taak wil toelaggen is het een uitgemaakte zaak, want

De Bijbel wint het

DOOR JEWEL B. ELKINGTON

In de inleiding tot mijn lesboek staat vermeld dat ik als leraar tegenover mijn leerlingen drie belangrijke verplichtingen heb, nl. om les te geven op:

1. INTERESSANTE,
2. OVERTUIGENDE,
3. ENTHOUSIASTE wijze.

Ik vind er veel baat bij als ik bij het voorbereiden van elke les deze drie dingen maar in gedachten houd. Hoewel mijn getuigenis sterk is en ik het als een voorrecht en een goede gelegenheid voel deze klas te mogen onderwijzen, heb ik bemerkt dat het veel werk en gebed vereist om de lessen op belangwekkende en zinvolle wijze naar voren te brengen. Wanneer ik mij de grootste inspanning getroost, krijg ik de meeste inspiratie.

Eén van deze lessen, getiteld: „De Bijbel – een heilig document” vormde een ware uitdaging, nl. hoe men een zo diepzinnig en moeilijk verstaanbaar boek als de Bijbel binnen het bereik zou kunnen brengen van een groepje levendige kinderen van negen en tien jaar oud. Ik besloot dat de beste aanpak zou zijn hen te doen kennismaken met bepaalde hoogtepunten uit de bijbelse geschiedenis en hen liever in kennis te brengen met één figuur uit de Bijbel dan te trachten de hele uitgebreide inhoud daarvan in een algemeen overzicht te behandelen. Ik wilde de kinderen ertoe aanzetten, voor zichzelf verder te gaan lezen in dit gewijde boek, dat deel uitmaakt van onze heilige Schriften. In plaats van hun mag te bederven met een paar liter roomijs, wilde ik hen alleen even hiervan laten proeven, en dit voorproefje dan zo lekker en apart maken dat ze gretig naar meer zouden verlangen.

Ik betrok dus een deel van de klas bij de les door middel van speciale opdrachten.

Om te beginnen werd een van de leerlingen belast met de taak om met behulp van het flanelbord een geschiedenis over Jezus te vertellen. Vervolgens schreef ik korte briefjes aan drie kinderen, waarin ik hun meedeelde wat ik van hen verlangde. (Op deze leeftijd is het leuker om een brief te krijgen dan te worden opgebeld.) Deze opdrachten luidden als volgt:

1. Probeer erachter te komen wat het woord „Bijbel” betekent. In welke twee delen is de Bijbel verdeeld en waarom?
2. Kies een spreuk uit het Boek der Spreuken.
3. Kies je eigen lievelingsfiguur uit het Oude Testament. Nadat je in de Bijbel het een en ander over hem of

haar hebt gelezen, bereid je je erop voor deze geschiedenis in de klas na te vertellen.

Tenslotte wist ik het om de Bijbel tot leven te wekken, zo te schikken dat Mozes in hoogst eigen persoon in de klas kwam om zijn eigen geschiedenis te vertellen.

Dit werd tot stand gebracht door de medewerking van een bereidwillige echtgenoot, die zich voor de gelegenheid had verkleed. Bij wijze van mantel had hij zich in een oude deken gehuld; als hoofddekkel had hij een stuk jute met een touw om zijn slapen gebonden; als onderkleed droeg hij een stuk donkere stof onder zijn mantel; hij ging barvoets (daar hij geen sandalen bezat) en had een staf in zijn hand (een flinke dikke stok die we in de tuin hadden gevonden), en als vooral niet te vergeten laatste attribut was hij uitgedost met een wapperende witte baard.

Ongeveer op de helft van het lesuur klopte Mozes aan de deur en werd uitgenodigd binnen te komen. De veraste en verrukte uitdrukking op de gezichten der kinderen en de aandacht waarmee zij naar hem luisterden, vergodde ruimschoots de moeite die ik aan de voorbereiding hiervan had besteed.

Mozes vertelde op grondige en realistische wijze enkele gebeurtenissen uit zijn leven en hoe hij steeds voorwaarts was gegaan in gehoorzaamheid aan alle ge-

boden die God hem had gegeven. Hij zette uiteen hoe de Here hem de tien geboden had gegeven en behandelde die vervolgens in het kort met de leerlingen, waarbij hij op verscheidene daarvan speciaal de aandacht vestigde, waaronder ook het vijfde gebod, terwijl hij hun op het hart drukte dat ze ernst moesten maken met het eren en gehoorzamen van hun ouders en hun hemelse Vader.

Om de kinderen bepaalde voorname punten uit de Bijbel te helpen onthouden en ze deze beter in te prenten gaf ik ze allemaal een paar dingen om thuis te laten zien of in hun plakboeken op te nemen. Hieronder bevond zich een mooi versierd kaartje met de tien geboden erop, een plaatje van Mozes die de stenen tafelen in stukken breekt, een bladwijzer waarop de bijbelboeken waren vermeld, een tabel van de zaligsprekingen en een plaatje met een voorstelling van de bergrede van Jezus. Natuurlijk kan men ook andere figuren uit de Bijbel een klas laten bezoeken. Het idee om zo'n bijzondere bezoeker uit te nodigen kan slechts een enkele maal worden verwezenlijkt, maar als dit goed gebeurt, zal het de Bijbel tot leven wekken en ertoe bijdragen dat de leerlingen deze grote persoonlijkheden als werkelijk bestaande mensen gaan beschouwen en niet alleen maar als figuren uit een boek; en wat het voornaamste is, het zal in de leerlingen het verlangen wakker maken om meer te lezen en te leren over de grote waarheden die in de Bijbel staan. ○

Gezamenlijke opzeggingen voor augustus 1969

De navolgende teksten dienen in juli door de leerlingen van de leergangen 14 en 16 uit het hoofd geleerd te worden en door de respectieve klassen gezamenlijk opgezegd te worden in de zondagsschooldienst van 1 juni 1969.

Leergang 14:

(Hier profeteert Jesaja de herstelling van het Evangelie in de laatste dagen en de veranderingen die dit in de mens teweeg zou brengen.)

„En te dien dage zullen de doven horen de woorden des Boeks; en de ogen der blinden, zijnde uit de donkerheid en uit de duisternis, zullen zien.“
— Jesaja 29:18.

Leergang 16:

(Met deze tekst herinnert Paulus ons eraan dat Jezus Christus Zijn Kerk organiseerde met verschillende ambten daarin, tot de volmaking der heiligen.)

„En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars;

„Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwung des lichaams van Christus; . . .“

— Efeziërs 4:11, 12.

AVONDMAALSOPZEGGINGEN VOOR JULI

Senior-zondagsschool

„Zalig zijn de reinen van hart,
want zij zullen God zien.“

(Mt. 5:8.)

Junior-zondagsschool

„Ik zal heengaan en doen,
wat de Here heeft bevolen.“

(1 Ne. 3:7.)

Robert Cundick

Senior-zondagsschool
„Zalig zijn de reinen van hart,
want zij zullen God zien.“
(Mt. 5:8.)

Junior-zondagsschool
„Ik zal heengaan en doen,
wat de Here heeft bevolen.“
(1 Ne. 3:7.)

De
presiderende
bisschop
spreekt tot
de jeugd over

bekering

De vorderingen die in de afgelopen maanden zijn gemaakt op het gebied van de ruimtevaart zijn een grootse prestatie van vele knappe koppen geweest. Zo was b. v. de maanreis van de Apollo 8 in wetenschappelijk opzicht een reusachtig succes, maar bovendien heeft deze onderneming enige belangrijke lessen opgeleverd, die wij op ons eigen leven kunnen toepassen. Eén van die lessen betreft een gewichtig begrip in de besturing van ruimtevaartuigen, de operatie halfweg geheten. Onmiddellijk nadat het Apollo ruimtevaartuig uit zijn baan om de aarde was gebracht, begonnen de instrumenten aan boord van de ruimtecabine en in de observatieposten op aarde de op dat moment gevolgde koers te meten en deze te vergelijken met de koers die gevolgd moest worden als men het doel van de onderneming wilde bereiken.

Nu bezitten wij mensen een gave die enige gelijkenis vertoont met de besturingsinstrumenten van een ruimtevaartuig, waardoor wij worden gewaarschuwd zodra wij bezig zijn af te wijken van het pad der gerechtigheid. De Nephietische profeet Mormon heeft het een en ander ge-

zegt over dit „geleidesysteem“, en wel: „... het is u gegeven om te oordelen, opdat gij goed van kwaad zult kunnen onderscheiden; en de wijze om te oordelen is even duidelijk als het verschil tussen het daglicht en de duistere nacht, opdat gij met een volmaakte kennis zult kunnen onderscheiden. Want ziet, de Geest van Christus is aan ieder mens gegeven, opdat hij het goede van het kwade moge onderscheiden...“ (Moroni 7:15 en 16.)

Zoals er op aarde observatieposten zijn die de Apollo volgen op zijn ruimtevlucht, zo hebben wij ook dergelijke waarnemingsstations die de grootste belangstelling koesteren voor de door ons gevolgde koers of onze levenswandel. Deze „observatieposten“ omvatten onze ouders, onze bisschop, ons quorumpresidentschap, huisonderwijzers, quorumadviseurs, leraars e. a. Al deze mensen zijn strategisch in ons leven opgesteld om ons te helpen de juiste koers te blijven vervolgen in de richting van onze uiteindelijke verhoging.

Het is daarbij van het allerhoogste belang dat de geringste afwijking van de gewenste koers onmiddellijk

..... waarnemingsstations die de grootste belangstelling koesteren voor de door ons gevonde levenswandel.

wordt gecorrigeerd. Wij moeten in ons leven steeds ontvankelijk zijn voor de ingevingen van de Geest van Christus; bovendien moeten wij acht geven op de raadgevingen van ouders en leiders, wie ons welslagen ter harte gaat.

Voor het geval wij enige afwijking van het rechte pad mochten ontdekken, heeft de Here door Zijn verzoeningswerk voorzieningen voor ons getroffen, opdat wij halverwege een soortgelijke manoeuvre kunnen maken als de zo even genoemde „operatie halfweg“; dit proces noemen wij bekering. Door middel hiervan kunnen wij ons leven weer in de juiste koers brengen en onze weg vervolgen naar het oorspronkelijke einddoel, nl. het eeuwige leven.

Wij dienen ons in het bijzonder te hoeden voor wat slechts kleine afwijkingen schijnen te zijn; deze zgn. kleine afwijkingen kunnen immers de vervulling van onze gehele levensopdracht dwarsbomen. De Here heeft gezegd: „Want Ik, de Here, kan niet met de geringste mate van toelating de zonde aanschouwen.“ (L. & V. 1:31.)

Dit heeft Hij gezegd omdat Hij Zich terdege rekenschap geeft van de kosten, zelfs van een kleine dwaling of afwijking van het pad dat tot onze verhoging voert. Voor geen enkele vorm van zonde of dwaling in ons leven kunnen wij een verontschuldiging aanvoeren; voortdurend dienen wij op onze weg naar de hoogste heerlijkheid onze positie te bepalen en zo nodig moeten wij dan een koerscorrectie toepassen, ons van onze fouten bekeren en ons leven weer in het goede spoor brengen.

Het vermogen om van richting te veranderen en ons leven opnieuw in de juiste banen te leiden is een der grootste zegeningen die de Here ons geschonken heeft. Dit kunnen wij alleen doen op grond van het verzoeningswerk van onze Zaligmaker. Hij heeft het ons mogelijk gemaakt om door middel van bekering ons leven te beteren, zodat wij dan niet tot in alle eeuwigheid de gevolgen van onze afwijkingen van het pad der gerechtigheid behoeven te dragen.

Zoals er in de ruimtevaart noodzakelijkerwijze zekere stappen ondernomen moeten worden voor het uitvoeren van een tussentijdse koerscorrectie als de „operatie halfweg“, zo moet er ook aan bepaalde voorwaarden worden voldaan als wij een bekering tot stand willen brengen.

De eerste voorwaarde voor een waarachtige bekering is dat wij ons van onze fouten en gebreken bewust moeten zijn. President McKay heeft eens gezegd: „Welke vooruitgang kan iemand maken, die zich niet bewust is van zijn eigen fouten? Zo iemand heeft het grondbeginsel verloren waarop alle geestelijke groei is gebaseerd, nl. het besef dat er iets groters, iets beters en begerenswaardigers is dan de toestand waarin hij zich thans bevindt. In

de bodem van zelfvoldaanheid vindt de ware groei maar weinig voedsel. In een gevoel van ontevredenheid met zichzelf vindt deze meer steun. De hemel hebbe medelieden met de man die zich van geen kwaad bewust is!“

In de tweede plaats moet er droefheid over begane zonden aanwezig zijn – niet slechts berouw, maar ware droefenis.

De apostel Paulus sprak over deze vorm van droefheid als over een „droefheid naar God.“ In een schrijven aan enige berouwvolle heiligen te Korinthe vermeldde hij:

„Nu verblijde ik mij, niet omdat gij bedroefd zijt geweest, maar omdat gij bedroefd zijt geweest tot bekering; want gij zijt bedroefd geweest naar God, zodat gij in geen ding schade van ons geleden hebt.“

„Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood.“ (II Kor. 7:9 en 10.)

Ten derde, wanneer wij eenmaal weten dat wij verkeerd hebben gedaan en wij hebben daar oprecht spijt van, is de volgende stap dat wij onze fout bekennen.

De Here heeft gezegd: „Hierdoor moogt gij weten of iemand zich van zijn zonden bekeert: Ziet, hij zal ze belijden en verzoeken.“ (L. & V. 58:43.)

Voor wie behoren wij onze zonden te belijden? In de Leer en Verbonden komt deze uitspraak voor: „... Ik, de Here, vergeef de zonden van hen, die hun zonden voor Mij belijden en vergeving vragen, en die niet tot de dood hebben gezondigd.“ (L. & V. 64:7.)

Uit dit schriftgedeelte komen wij te weten dat wij onze zonden voor de Here moeten belijden aan onze bisschop, die „een rechter in Israël“ is (Zie L. & V. 58:17.)

Ten vierde behoren wij te trachten het kwaad dat wij hebben bedreven te herstellen of te vergoeden. Onze bekering zal alleen dan van enige betekenis zijn als wij ons hebben verzoend met hen die wij onrecht hebben aangedaan.

„Zo gij dan uw gave zult op het altaar offeren, en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft; „Laat daar uw gave voor het altaar, en gaat heen, verzoent u eerst met uw broeder, en komt dan en offert uw gave.“ (Mt. 5:23 en 24.)

Ten vijfde dienen wij in het goede spoor te blijven. Als wij een tussentijdse correctie hebben aangebracht in onze koers en ons halverwege van een dwaling hebben bekeerd, dan moeten wij niet weer in dezelfde fout vervallen.

Om ons uiteindelijke doel, nl. de verhoging in de celestiale heerlijkheid te bereiken, dienen wij onze gedachten en ons gedrag onophoudelijk in het oog te houden en voor zover daar aanleiding toe bestaat moeten wij ons bekeren, ten einde ons leven weer in de juiste banen te leiden. ○

Voor *de JEUJD van de Kerk*

DOOR EEN STUDENT

Vijf herinneringen die ik graag zou willen hebben

(In 1926 verscheen er in de Era een gedenkwaardige ontboezeming van een student vlak voor zijn kandidaats-examen. Deze betrof zijn verlangens naar een kameradschappelijke verhouding met zijn vader. Het wil ons toeschijnen dat de verlangens van de jongelui van toen tegenwoordig nog even actueel zijn als destijds.)

1 Ik zou graag willen dat ik mij één dag kon herinneren dat we naar het circus waren geweest of een bergtochtje hadden gemaakt, waarbij mijn vader met ons, jongens, was meegegaan, in plaats van ons het benodigde geld en de uitrusting te verschaffen, terwijl hij bij moeder thuis bleef en ons een schuldgevoel gaf door te gaan werken terwijl wij ons vermaakten.

2 Ik zou graag willen dat ik mij één avond kon herinneren dat hij samen met ons gezongen, gelezen of gestoeid had, in plaats van altijd maar zo stilletjes met zijn krant onder de leeslamp te zitten.

3 Ik zou graag willen dat ik mij één maand, één week of zelfs maar één dag kon herinneren dat hij van het geestdodende sleurwerk op de boerderij doelbewuste arbeid had weten te maken door samen met ons te overleggen wat er gedaan moest worden, in plaats van elke morgen zonder meer aan te kondigen waaruit het werk voor die dag zou bestaan.

4 Ik zou graag willen dat ik mij één zondag kon herinneren dat hij ons allemaal in het rijtuigje had gepakt om met elkaar naar de kerk te gaan, in plaats van

thuis te blijven als wij er 's morgens heen gingen en ons thuis te laten terwijl hij 's middags met moeder naar de kerk ging.

5 Ik zou graag willen dat ik mij één enkel gesprek kon herinneren, waarin wij samen de moeilijkheden en feiten hadden besproken, waardoor iedere opgroeiende jongen wordt verontrust, en waarop zijn duidelijk en krachtig standpunt zoveel licht en troost had kunnen werpen, in plaats dat hij mij aan mijn lot overliet om deze dingen toevallig en op goed geluk af te weten te komen, en zo goed en zo kwaad als het ging mijn eigen problemen op te lossen.

Toch zou mijn geweten in opstand komen en er schande van spreken als ik hem dit kwalijk zou nemen, want niemand zou ooit meer toewijding aan zijn gezin hebben kunnen betonen, zorgzamer voor hun welzijn kunnen waken en trotser op hun successen kunnen zijn. Zijn voorbeeld is voor ons een lichtbaken geweest. Alleen wist hij niet – en dat is het juist wat ik zo jammer vind – hij wist alleen maar niet dat wij **hemzelf** nodig hadden. Hij wist niet dat wij meer gesteld waren op zijn kameraderschap dan op het land dat hij ons na kon laten – hij wist niet dat wij misschien eenmaal zelf geld zouden kunnen verdienen, maar dat wij nooit zelf de herinneringen kunnen maken waardoor ons leven verrijkt, verzacht en gevormd had kunnen worden. Ik kan nooit zien hoe vaders en zoons samen een dagje uit gaan zonder daarbij een brok in mijn keel te krijgen. ○

Kracht voor

DOOR BEN F. MORTENSEN*)

Ik heb hem maar eens van mijn leven ontmoet, en wel in een avondmaalsvergadering die tijdens de Koreaanse oorlog werd gehouden met de mormoonse militairen van het 15e Regiment Infanterie van de Derde Divisie. Daarbij zaten wij met ongeveer 15 man opeengepakt in een bunker aan de frontlinie. Wij zegenden en namen van het avondmaal, waarbij wij gebruik maakten van onze eigen legerbekers en van crackers uit onze noodrantsoenen; aangezien het juist de eerste zondag van de maand was, droegen wij daarna de tijd over aan de aanwezigen voor het geven van hun getuigenissen.

Hij stelde zich gewoon voor als sergeant Stewart uit Idaho en begon ons vervolgens te vertellen hoe de Here hem in de afgelopen maand gezegend had. Ik merkte op dat hij klein van stuk was – omstreeks 1,65 m lang – en dat hij ongeveer 145 pond moest wegen, met sterke armen en schouders. Hij vermeldde dat sedert zijn kinderjaren zijn grootste ambitie was geweest een goed atleet te worden. De trainers hadden hem voor de teamsporten te klein geacht; hij had zich dus op de persoonlijke wedstrijdssport toegelegd en als worstelaar en hardloper enig succes behaald. Hij was met de rang van gewoon soldaat in Korea aangekomen en ongeveer tien maanden later droeg hij reeds de strepen van een sergeant – en zoals wij weldra zullen ontdekken waren deze welverdiend.

Terwijl hij zijn getuigenis gaf, kwam sergeant Stewart ertoe ons iets te vertellen over zijn compagniescommandant, die hij beschreef als een reus van een man, die luitenant Jackson heette. Hij was twee meter lang, woog een slordige 220 pond en was op school een voortreffelijk atleet geweest. De sergeant sprak over hem in geestdriftige, enigszins vooringenomen bewoordingen, als de dapperste, schranderste en geweldigste compagniescommandant van de hele Amerikaanse Infanterie, en als iemand die niets van zijn manschappen zou vergen wat hij eerst niet zelf zou willen doen. Met merkbare trots beschreef hij hem verder als een mannetjesputter, een geducht officier en daarbij als een echt christenmens, die hen die zo gelukkig waren onder zijn commando te dienen wist te bezielen.

*) Ben F. Mortensen deed tijdens de Koreaanse oorlog dienst als veldprediker.

Enkele dagen voordat onze kerkdienst plaatsvond, was sergeant Stewart bij een patrouille ingedeeld geweest. Deze werd aangevoerd door luitenant Jackson, die vooropging. Terwijl zij in ruitvormige formatie de steile heuvel afliepen, vormde de sergeant de achterhoede. Toen zij de voet van de heuvel genaderd waren, werden zij vanuit een hinderlaag door vijandelijke sluipschutters aangevallen. De luitenant, die voorop liep, werd aan één zijde doorzeefd van schoten uit automatische handvuurwapenen. Terwijl hij neerviel zag hij nog kans zich weg te slepen in de beschutting van een in de nabijheid gelegen rotsblok en achter een boom, terwijl de rest van de patrouille de heuvel weer opklauterde om zich te hergroepen.

Aangezien sergeant Stewart in rang op de commandant volgde, rustte de verantwoordelijkheid voor de patrouille thans op zijn schouders. Onmiddellijk stelde hij zijn manschappen op in een „halvemaanvormige” omtrekverdediging en droeg daarna zijn grootste en ogenschijnlijk sterkste man op zich naar de voet van de heuvel te begeven om de luitenant in veiligheid te stellen. De anderen zouden hem daarbij dekking verschaffen.

De man was ongeveer een half uur weg geweest, toen hij zonder meer terugkeerde met de mededeling dat hij geen beweging in de gewonde officier kon krijgen – hij was te zwaar. Men zou even goed kunnen proberen een dood paard op te tillen. De manschappen begonnen al te mopperen, dat ze maar liever moesten maken dat ze daar wegwamen, voordat er nog iemand werd getroffen. Men hoorde iemand zeggen: „Laten we die luitenant nu maar rustig vergeten; tenslotte is het maar een nikker!” Op dat moment wendde sergeant Stewart zich tot zijn soldaten en zich in zijn volle lengte van 1,65 m oprichtend, sprak hij op zeer nuchtere toon: „Mij kan het niet schelen of hij zwart is of groen, of welke huidskleur hij dan ook heeft. Wij gaan hier niet weg zonder hem. Hij zou iemand van ons evenmin in dergelijke omstandigheden achterlaten. Bovendien is hij onze commandant en ik houd van hem alsof het mijn eigen broer was.”

Er volgde een ogenblik stilte, waarna de sergeant op één van de korporaals toestapte en rustig, maar met groot

tien

gezag zei: „U neemt de leiding en wacht op ons. Ik zal hem zelf terugbrengen.“

Voorzichtig en zo geruisloos mogelijk baande hij zich voetje voor voetje een weg door verspreid vuur van de sluipschutters heen, in de richting van de luitenant. Toen hij hem eindelijk bereikt had, was luitenant Jackson door bloedverlies verzwakt en hij verzekerde de sergeant dat het een hopeloze zaak was – het zou niet mogelijk zijn hem nog tijdig in de eerste hulppost te krijgen. Op dat moment kwam het grote geloof van sergeant Stewart in zijn hemelse Vader hem te hulp. Hij zette zijn helm af, knield naast zijn gevallen leider neer en zei: „Bid met mij, luitenant.“

In die vergadering luisterden wij allen ademloos toe. Het was alsof wij zelf getuige waren van één dier grote menselijke drama's van onze tijd. Een geestelijk tafereel van liefde en broederschap, waaraan het in de hedendaagse wereld zo vaak ontbreekt, ontvouwde zich als het ware vlak voor onze ogen. Onder het spreken rolden de sergeant de tranen langs de wangen en in stilte schreiden wij met hem mee. Hij kon zich niet alles herinneren wat hij in zijn gebed had gezegd, maar hij wist nog wel dat hij de Here in herinnering had gebracht dat hij in zijn hele leven nog nooit een sigaret had gerookt. Nimmer had hij alcohol in enige vorm geproefd.

Op dit punt gekomen maakte hij even een uitweiding om uiteen te zetten dat hij zich niet alleen van sterke drank en tabak onthouden had omdat dit bij zijn geloof hoorde, maar tevens omdat hij er zozeer op uit was een sterk, gezond lichaam te krijgen ter verwezenlijking van zijn atletische aspiraties. Terwijl hij die dag gemeenschap met zijn hemelse Vader zocht, wist hij echter ongetwijfeld zeker waarom hij gedurende zijn gehele jonge leven het woord van wijsheid zo nauwgezet had nageleefd.

„Lieve Heer,“ zo smeekte hij, „ik heb kracht nodig veel meer dan in mijn lichamenlijk vermogen ligt. Deze grote man, Uw zoon, die hier levensgevaarlijk gewond naast mij ligt, moet spoedig geneeskundige verzorging hebben. Nu heb ik de kracht nodig om hem deze heuvel op te dragen naar een hulppost, waar hij de behandeling kan krijgen die hij nodig heeft om zijn leven te behouden.

Vader, ik weet, dat Gij aan hem wiens hart en handen rein en zuiver zijn kracht voor tien hebt beloofd. *Ik meen daarvoor in aanmerking te kunnen komen.* Och toe, lieve Heer, schenk mij die zegening.“

„Broeders,“ vervolgde hij, „terwijl ik zo bad, kon ik voelen hoe mijn spieren van kracht begonnen op te zwellen en op dat ogenblik voelde ik als nimmer tevoren dat God de geboden van Zijn getrouwe kinderen waarlijk hoort en verhoort. Nederig dankte ik Hem, zei amen, zette mijn helm op, stak mijn handen uit de mouwen en beurde zachtjes mijn compagniescommandant op, waarna ik hem over mijn schouder legde. Toen begonnen we langzaam tegen de heuvel op te klimmen, terwijl luitenant Jackson zachtjes hilde en mij woorden van dankbaarheid en aanmoediging toefluisterde.“

Ik heb sergeant Stewart maar éénmaal ontmoet. Nog geen twee uur hadden wij het voorrecht in zijn gezelschap te verkeren, maar ik gevoelde hoe hier een grootheid aanwezig was, terwijl ik daar in die bunker naar die fijne jongeman zat te luisteren. Zijn geest raakte de mijne aan en mijn geloof vatte vlam vanwege zijn echt-christelijke mentaliteit en zijn diep-ontroerend getuigenis aangaande Gods Vaderschap en de broederschap van alle mensen. ○

De reis naar de maan en de boodschap aan de aarde

DOOR DR. G. HOMER DURHAM
president van de Staatsuniversiteit van Arizona

Op vrijdagmorgen 27 december 1968 plonsde het Amerikaanse ruimteschip de Apollo 8 neer in het midden van de Stille Oceaan, na de eerste geslaagde maanreis van de mens. Kolonel Frank Borman van de Luchtmacht der Verenigde Staten, kapitein James A. Lovell Jr. van de Marine der Verenigde Staten en majoor William A. Anders van de Luchtmacht der Verenigde Staten maakten deze historische ruimtevlucht, compleet met een tiental rondvluchten in een baan om de maan heen op 24 december 1968. Op zaterdag 21 december had het vertrek vanaf Cape Kennedy in Florida plaatsgevonden.

Die kerstavond 1968 werd onuitwisbaar in de geschiedenis gegrift en in het geheugen van miljoenen televisiekijkers, die rechtstreeks vanuit een baan om de maan die wel zeer bijzondere kerstboodschap van de drie ruimtevaarders vernamen. Het was een bijzonder toepasselijke boodschap aan de aarde en haar bevolking, die als volgt luidde (uit het Boek Genesis):

Majoor Anders: „In den beginne schiep God den hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op den afgrond; en de Geest Gods zweefde op de wateren. En God zeide: Daar zij licht! en daar werd licht. En God zag het licht, dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis.“

Kapitein Lovell: „En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht. Toen was het avond geweest,

en het was morgen geweest, de eerste dag. En God zeide: Daar zij een uitspansel. . . En God maakte dat uitspansel, en maakte scheiding tussen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tussen de wateren, die onder het uitspansel zijn, en tussen de wateren, die boven het uitspansel zijn. En het was alzo. En God noemde het uitspansel hemel. Toen was het avond geweest, en het was morgen geweest, de tweede dag.“

Kolonel Borman: „En God zeide: Dat de wateren van onder den hemel in een plaats vergaderd worden, en dat het droge gezien worde! En het was alzo. En God noemde het droge aarde, en de vergadering der wateren noemde Hij zeeën; en God zag, dat het goed was.“ (Zie Gen. 1:1-10.)

Voor de kijkers, die de door het ruimtevaartuig uitgezonden rechtstreekse televisiebeelden van de aarde hadden gezien en de beschrijving hadden gehoord die kolonel Borman van de maan had gegeven, („een uitgestrekte, weinig aantrekkelijke bestaansvorm“) kregen deze oude woorden, door de drie astronautische officieren herhaald, een geladen betekenis.

Toen kwam het slotwoord van kolonel Borman:

„Wij als bemanningsleden van de Apollo 8 besluiten nu met een goedenacht en God zegene u allen daarginds op de goede aarde.“

Eerder op die 24ste december, ongeveer vijf uur nadat de Apollo 8 in zijn eerste omloop om de maan was afgeschoten, had kolonel Borman een gebed uitgezonden, dat moest worden uitgesproken in de Episcopale Kerk van St. Christoffel in League City (Texas), waar hij dienst doet als voorlezer. „Eigenlijk had ik vanavond de schriftlezing moeten doen,“ zij hij met een vleugje humor, „maar ik kon het bepaald niet bolwerken.“ Dit gebed, zij hij, was niet alleen bestemd voor zijn medekerkgangers die in de St. Christoffel bijeenvergaderd waren, maar „voor de mensen overall.“ Deze andere actuele boodschap uit de baan om de maan van kolonel Frank Borman, de gezagvoerder op deze pionierstocht in de ruimte rondom de maan, dient hier ook te worden vermeld:

„Geef ons, o God, het inzicht, waardoor wij ondanks ons menselijk falen Uw liefde in de wereld kunnen zien.

„Geef ons het geloof om op Uw goedheid te vertrouwen, ondanks onze onwetenschap en zwakheid.

„Geef ons de kennis opdat wij met begripende harten mogen blijven bidden en toon ons wat wij ieder persoonlijk kunnen doen om de komende dag van de universele vrede te bespoedigen.“

Er zullen nog meer reizen naar de maan worden ondernomen. Misschien blijkt dit hemellichaam toch wel iets aantrekkelijker te zijn dan de barre aanblik die het bood, gezien vanaf de door deze pioniers volbrachte omloop op een hoogte van ca. 111 km boven het maanoppervlak. Er zullen nog meer boodschappen naar de aarde worden uitgezonden vanaf de maan en verder in het heelal, doch weinigen zullen zo'n diepe, van geloof getuigende betekenis hebben.

„ . . . toon ons wat wij ieder persoonlijk kunnen doen om de komende dag van de universele vrede te bespoedigen.“

Het Evangelie en eerbied voor het wettig gezag

DOOR DR. STERLING R. PROVOST*)

Dezer dagen zijn berichten over oproer, relletjes, opstand en verzet tegen het wettig gezag schering en inslag in kranten, tijdschriften, radio- en televisieverslagen, kortom in al onze massa-media. Deze berichten beperken zich niet tot de een of andere bepaalde leeftijdsgroep.

In de nasleep van dozijnen opstootjes en gegrepen door de maalstroom van blijkbaar niet te beteugelen menselijke neigingen, staan velen in onze samenleving ontzet over wat zij om zich heen zien gebeuren, maar gevoelen zich onzeker en weten niet precies hoe zij deze stromingen moeten inperken. Wat zegt het Evangelie echter over het eerbiedigen van de wetten en de ordelijke doorvoering daarvan?

Het bestaan van wetten is een eeuwig beginsel. Alle mensen zijn in zekere mate aan wetten en bepalingen onderworpen. De Here heeft verklaard: „En ieder rijk is een wet gegeven; en aan iedere wet zijn eveneens zekere grenzen en voorwaarden gesteld.” (L. & V. 88:38.)

Tot hen die willen trachten zichzelf onaanastbaar te maken voor de wet door zich erboven te stellen, zegt de Here onduidelijk:

„Hetgeen door wetten wordt bestuurd, wordt eveneens door wetten in stand gehouden, en door deze zelfde wetten vervolmaakt en geheiligd.

„En wie of wat wetten breekt, en zich niet aan wetten onderwerpt, doch zich boven de wet tracht te stellen, en in zonde wil verblijven, kan niet door wetten worden geheiligd, noch door barmhartigheid, gerechtigheid of oordeel. Daarom moeten die nog onrein blijven.

„Geen enkel wezen, dat zich niet aan deze voorwaarden onderwerpt, is gerechtvaardigd.” (L. & V. 88:34, 35 en 39.)

Bij een zekere gelegenheid werd de Meester benaderd door een groep Farizeeërs, die Hem een vraag stelden over de kwestie van het betalen van schattingen.

Zoals altijd bespeurde de Zaligmaker dat het hun bedoeling was Hem in een val te lokken. Daarom antwoordde hij met het verzoek Hem enig belastinggeld te brengen.

... En zij brachten Hem een penning.

„En Hij zeide tot hen: Wiens is dit beeld en het opschrift?”

„Zij zeiden tot Hem: Des keizers. Toen zeide Hij tot hen: Geef dan den keizer, dat des keizers is, en Gode, dat Gods is.” (Mt. 22:19-21.)

Hoe maken wij nu onderscheid tussen hetgeen des keizers is en wat Gods is? Wanneer en waarom dient een mens zijn regering te gehoorzamen, zijn kerk, zijn werkgever e. a.? De op deze vraag gegeven antwoorden brengen de voortdurende strijd om de vrijheid van de menselijke geest aan het licht.

De autoriteiten van onze Kerk hebben altijd getracht de kerkleden het besef bij te brengen en de overtuiging in te prenten dat zowel politiek als kerkelijk gezag aan de mensen geschonken is om verwarring te voorkomen.

In de hedendaagse wereld is opstandigheid een algemeen verschijnsel. De redenen voor dergelijke gedragingen lopen echter nogal uiteen. Voor sommigen is opstand moedwillige ongehoorzaamheid, terwijl anderen in opstand komen om in de alledaagse sleur eens een verzetje te hebben. Er zijn er ook die opstandig worden omdat ze eerlijk van mening zijn dat er behoefte bestaat aan veranderingen in de huidige gang van zaken.

Toch moeten wij ons allen aan bepaalde wetten houden, terwille van het voortbestaan van een ordelijke maatschappij. Iedereen dient te weten dat er in de meeste aangelegenheden vastgestelde gedragsnormen bestaan. Mocht iemand menen dat zijn persoonlijke rechten in gevaar zijn gebracht, dan staat het hem vrij een handelwijze te volgen, waardoor zijn zaak volgens wet en recht kan worden bepleit.

In zijn toespraak op de halfjaarlijkse algemene conferentie in oktober 1965 heeft president Hugh B. Brown het door de Kerk ingenomen standpunt aangaande het gehoorzamen, eren en onderhouden der wet als volgt krachtig:

„Ongeukkigergewijze zijn er tegenwoordig onder ons mensen die voorstanders zijn van wetsovertreding als een middel om de aandacht op het volk erop te vestigen dat bepaalde personen niet het volle profijt van de bestaande wetten hebben ontvangen. Als argument voeren zij aan dat de wetten die zij overtreden van ondergeschikt belang zijn en dat hun overtreding nuttig en gerechtvaardigd is, omdat deze een hulpmiddel is tot de tenuitvoerlegging van een hogere wet. Dit is een bedrieglijke redenering en dergelijke drogredenen zijn onverenigbaar met christelijke beginselen. Door een dergelijke gedachtegang te volgen zou men tot de conclusie komen dat iedereen het recht heeft zelf te verkiezen aan welke wet hij zich wil houden en welke hij wil overtreden. Op een dergelijke theorie kan geen geordende samenleving worden gegrondvest. Er bestaan wettige methodes en middelen om alle rechten van de mens veilig te stellen en door onverantwoordelijke

*) Dr. Sterling R. Provost is een gewezen lid van drie hoge raden.

schening van de wetten wordt de christelijke deugzaamheid niet bevorderd. In de geest van hen die de weg der wetteloosheid volgen wordt het zaad der anarchie gezaaid. Regeringloosheid is nooit het systeem van God geweest, doch veelleer dat van Satan. De jongste onlusten in verschillende delen van de wereld hebben opnieuw de aandacht gevestigd op deze verontrustende neiging. Vaak worden deze onwettige demonstraties aangesticht... tegen het gezag, tegen de discipline, tegen het ordelijk bestuur der samenleving en tegen elk symbool van gezag." (*The Improvement Era*, 68ste jaargang van dec. 1965, pag. 1103.)

In de grond van de zaak blijkt echter, dat wij het beslechten van vele van deze geschillen vol vertrouwen aan de Here kunnen overlaten, want Hij heeft ons beloofd: „Want ziet, Ik vereis niet van hen, dat zij de veldslagen van Zion leveren; want zoals Ik in een vorig gebod heb gezegd, zal Ik het vervullen. Ik zal uw veldslagen leveren.” (L. & V. 105:14.)

Agapitus I heeft eens het volgende gezegd: „Als wij gewoon zijn met verdorven lieden te verkeren, worden wij óf hun slachtoffer, óf hun volgeling; zoeken wij daarentegen omgang met deugdzame mensen, dan zullen wij in navolging van hun deugden ons eigen karakter vormen, of althans een paar van onze fouten en gebreken verliezen.”

Eén van de dringendste natuurwetten is het verlangen naar de bijval van onze gelijken óf onze kameraden. Als iemand behoort tot een groep die boosaardige plannen koestert, moet hij deze oogmerken verwezenlijken om de goedkeuring van die groep te kunnen wegdragen. De bedoeling van een volgeling van de waarheid zal echter zijn de instemming te verdienen van zijn Vader in de hemel.

Als gevolg van zijn omgang met anderen zal iemand blijvende gewoonten vormen, en zo bepaalt men dikwijls zijn eigen mate van verknochtheid aan de Kerk. Men stelt zijn eigen normen vast waar het gaat om de waarde van ontwikkeling en beschaving, men bepaalt zijn eigen verhouding tot de menselijke samenleving en beslist zelf welke bijdragen men ter verbetering daarvan wil leveren, en dit alles door de invloed van degenen met wie men omgaat.

Het meest dringende probleem van de hedendaagse maatschappij is waarschijnlijk het beteugelen van ongeremde gedragingen door het instellen en verscherpen van beperkende bepalingen van overheidswegen. Overal ter wereld wordt er tegenwoordig zowel door volwassenen als door de jeugd aangedrongen op „grotere, onbelemmerde vrijheden.” In hun streven hiernaar zien sommige mensen echter niet in dat er een verbindingslijn bestaat tussen hetgeen *hun* persoonlijke vrijheid uitmaakt en de beperking van andermans rechten. Over het recht van de mens om „uit de band te springen” heeft president McKay het volgende gezegd:

„De vrije wil is de bron waaruit alle vooruitgang ontspringt. De vrije wil brengt echter ook verantwoordelijkheid met zich mee. Als het zo is dat de mens voor zijn goede daden zal worden beloofd en voor de kwade zal

worden gestraft, dan vereist de gerechtigheid volgens een ongeschreven wet dat hem macht gegeven zal worden om zelfstandig te handelen. Als de mens gedwongen zou worden om te allen tijde het goede te doen, of weerloos zou zijn overgeleverd aan de verleiding om zonde te bedrijven, dan zou hij evenmin een zegen voor het eerste als bestrafing voor het tweede verdienen.

„Zo zien wij dat de verantwoordelijkheid van de mens hand in hand met zijn vrije wil samengaat. Handelingen die in overeenstemming zijn met de goddelijke wet en met de natuurwetten zullen geluk teweegbrengen en daden die in strijd met de waarheid zijn zullen tot ellende voeren.” (*Secrets of a Happy Life*, pag. 154.)

Het schijnt dus het verstandigste te zijn dat de mens zijn vrijheid uitoefent binnen de door de Here voorgeschreven grenzen. De Heiland heeft echter tot de profeet Joseph Smith gezegd: „... het is niet goed, dat Ik in alles moet gebieden; want hij, die in alles wordt gedwongen, is een trage en geen verstandige dienstknecht; daarom ontvangt hij geen beloning.” (L. & V. 58:26.)

Toen Joseph Smith eens werd gevraagd naar het geheim waardoor hij zijn volk zonder dwang kon besturen, moet hij hebben gezegd: „Ik onderwijs hun juiste beginselen, en dan besturen zij zichzelf.” (*Millennial Star*, 13de jaargang, pag. 339.) Deze opvatting geeft in het kort weer wat de ideale bestuursvorm zou zijn.

Evenals in de meeste aangelegenheden is iedereen dus onvermijdelijk zelf verantwoordelijk voor het zodanig aanpassen van zijn persoonlijke verlangens en het uitoefenen van zijn van God gegeven rechten als de Here het voor hem heeft bedoeld. Dit betekent dat hij zichzelf en zijn lusten moet leren beheersen en zijn krachten moet aanwenden voor het nastreven van loffelijke doelstellingen.

Het gezin is de voornaamste instelling die er bestaat. Als het goed is, bestaat dit uit een bedachtzame en plichtsgetrouwe huisvader, een fingevoelige en trouwe vrouw en gehoorzame kinderen, die het ouderlijk gezag eerbiedigen. Hoe hoogstaander het gehalte van het gezinsleven is, des te vollediger zullen de leden daarvan zich kwijten van hun verantwoordelijkheden ten opzichte van elkaar, de Kerk en de samenleving.

Aangezien heiligen der laatste dagen niet alleen bij het ogenblik leven, maar eeuwige doeleinden voor ogen hebben, dienen hun onderlinge betrekkingen voor de eeuwigheid te worden gevormd. Ouders behoren achtung jegens elkaar te betonen en blijkt te geven van een bijzonder oprecht respect voor gezagsdragers, zowel kerkelijke als wereldlijke. Een echt gelukkig gezin is een gezin waarin het gezag op democratische wijze wordt uitgeoefend en waar toch de presiderende priesterschapsdrager de leiding neemt. Elk lid van het gezin beseft dan dat zijn eigen standpunt eerlijk in overweging zal worden genomen alvorens men tot een definitieve beslissing komt. Meningsverschillen mogen kenbaar worden gemaakt, maar zodra men het ergens over eens geworden is, wordt deze opvatting bindend voor alle gezinsleden, die zich daaraan zowel binnens- als buitenshuis hebben te houden.

Juist door die gezinseenheid kan de bedoeling van het gezag in het huiselijk leven een diepere inhoud en betekenis krijgen.

Gezag is geen doel op zichzelf, maar veeleer verschaft het de mens de middelen waardoor hij datgene kan volbrengen dat in zijn eigen leven en dat van anderen een zinvolle uitwerking tengevolge kan hebben.

President Hugh B. Brown heeft eens gezegd:

„Wij hebben voor u ook een uitdaging en een opdracht, want er is een groot werk te verrichten, er liggen geweldige taken voor ons. Het staat aan u en aan ons om onze mensen zowel in de kerk als in de staat het gezag te leren eerbiedigen, hun gehoorzaamheid aan de wetten bij te brengen en hen gezellig te maken, zodat zij zich aan discipline willen onderwerpen. Wij moeten hen doordringen van gevoelens van trouw aan de Kerk en liefde tot het vaderland. Onze mensen behoren niet deel te nemen aan betogingen en protestmarsen, die in strijd zijn met orde en recht en zij dienen zich evenmin aan te sluiten bij organisaties die ten doel hebben de integriteit van onze leiders, hetzij in kerk of staat, te ondermijnen en in twijfel te trekken.

„Verlies van respect voor de landswetten gaat altijd gepaard met een dienovereenkomstig verlies van eerbied voor de wetten van God. Het behoort tot uw taak en de onze om de mensen te vormen en te ontwikkelen. Leer hen oordeelkundig gevoel voor waarden te hebben, hun eigen persoonlijkheid te ontwikkelen en te verrijken, voluit te leven en hun verstand te bekronen met de warmte en de gloed van liefde tot God en hun medemensen.“ (*The Abundant Life*, pag. 240.) ○

(vervolg van blz 215)

wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan uider gedachten.“ (Jes. 55:8-9.) Geen wonder dat Paulus concludeerde: „Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede, maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht; nu ken ik ten dele, maar alsdan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben.“ (I Kor. 13:12.)

Ook al komt het Evangelie tot ons door openbaring van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, het moet aan ons worden doorgegeven door Gods dienstknechten „in hun (menselijke) zwakheid, in hun eigen taal, opdat zij ze zouden mogen begrijpen.“ (L. & V. 1:24.) De mens ziet de dingen als een mens en niet zoals God. Het betaamt ons dan ook zowel bescheiden als kloekmoedig te zijn, en een omvangende en onderzoekende geest te behouden, want van onze Schepper kunnen wij niet in alle eeuwigheid leren.

3. Houdt rekening met de mogelijkheid dat uw standpunt zowel ten aanzien van de wetenschap als van de godsdienst aan verandering en groei onderhevig kan zijn.

In het voorgaande hebben wij al enige opmerkingen gemaakt over de voorlopige aard van de bevindingen der wetenschap en hoe weinig er nog maar bekend is van al wat er te weten valt. Hetzelfde geldt ook voor de godsdienst. Het Evangelie omvat eeuwige beginselen, maar de volle betekenis daarvan is alleen aan de Godheid bekend. Niemand onzer kan ten volle de aard van God, vrijheid,

liefde, bekering, of enig ander beginsel bevatten. Vandaar dat er grote behoefte bestaat aan mensen die geestelijk openstaan zowel waar het gaat om aangelegenheden van geloof als om die welke het redelijke verstand betreffen. Op het ogenblik is mijn opvatting van eerlijkheid ruimer dan toen ik nog een kind was en deze eigenschap alleen in verband bracht met gedachten aan liegen en stelen, en naar ik hoop geldt dit voor ieder ander beginsel. Ik probeer nog steeds beter te begrijpen wat liefde eigenlijk is en hoe ik deze het best tot uitdrukking kan brengen jegens mijn vrienden en „vijanden,“ en hoe ik dit beginsel kan toepassen in zaken, op het gebied van onze burgerrechten en van onze internationale betrekkingen.

Het is Goethe geweest, die in zijn onsterfelijke *Faust* heeft gezegd: „Wat gij aan uws vaders erfenis hebt ontleend, dat moet gij opnieuw verdienen om het werkelijk te bezitten.“ Evenals ieder nieuw geslacht van heiligen der laatste dagen, moet ieder voor zich het Evangelie zelf leren kennen, in zijn eigen tijd en onder zijn eigen omstandigheden. Zo moet het voor ieder mens afzonderlijk wortel schieten, opgroeien tot een boom, uitbotten, bloeien en vruchten dragen.

4. Blijft getrouw aan geloof en rede beide, zowel aan de Hebreeuwse als aan de Griekse overleveringen.

Het Evangelie van Jezus Christus – het geloof en de zedenleer der profeten en van de Zaligmaker – heeft zijn juistheid in ons leven bewezen en waargemaakt. De drieëntwintigste Psalm schenkt ons hoop en troost in de tragische omstandigheden die zich kunnen voordoen in het menselijk bestaan. Geloof, bekering, kameraadschappelijke gemeenschap met anderen in Christus door middel van de doop, en de Zaligsprekingen, dit alles verschaft ons als het ware een levensplan om ons naar te richten, dat waarachtig, goed en schoon is gebleken. Het Evangelie is zowel redelijk als avontuurlijk, waar het ons oproept om de „sprong des geloofs“ te wagen.

Ook de wetenschap heeft zich in ons leven gerechtvaardigd. Hierdoor zijn wij in staat gesteld om rekening te houden met natuurwetten en – krachten, hetgeen veel vrees, bijgeloof en ziekte heeft verdriven en heeft bijgedragen tot het behoud en de verlenging van het leven. De wetenschap heeft ons een methode aan de hand gedaan en een leergierige geest bijgebracht, waardoor uitgestrekte vergezichten op boeiende wijze in ons leven zijn opgegaan.

Aangezien dus geloof en studie beide zo vruchtbaar zijn gebleken, waarom zouden wij dan van het ene afstand doen ten koste van het andere? Waarom zouden wij ons oordeel niet opschorten als deze beide ergens tegenstrijdig lijken? Waarom zouden wij in onze godsdienst en in onze academische opleiding niet zowel van geloof als van ons redelijk verstand gebruik maken bij ons streven om de waarheid te leren kennen?

Wie goed leeft wordt bezield door liefde, geschraagd door geloof en door kennis geleid. Moge God ons de wijsheid geven om deze dingen na te streven door studie, alsmede door geloof. ○

(vervolg van blz 220)

het volgende jaar nog meer mensen naar de vallei te kunnen geleiden. Er was onder de mormonen voor de leegloper geen plaats.

De wortels van de sego-lilie, die het symbool van de staat Utah is geworden, distels en onkruid, zoals ganzenvoet, droegen bij tot het karige diëet. Tarwe, mais en aardappelen moesten worden bewaard om als zaai- en pootgoed te dienen.

In het voorjaar werden vijf – à zesduizend acres grond bewerkt en bezaaid. De maand juni beloofde een goede oogst, maar toen het graan begon te rijpen, werden de welige akkers aangevallen door zwermen verwoestende sprinkhanen, half-kruipende, half-springende duivels der vernietiging. Deze werden door de nieuwe kolonisten, wier hele bestaan afhing van de te velde staande oogsten, verwoed bestreden met alle mogelijke middelen die ze bedenken konden, – met stokken, schoppen en bezems, met greppels, met vuur en met water. Toch bleven ze komen, „als een golf vuil water dat van de bergen naar beneden stroomde.“ De pioniers stonden er hulpeloos tegenover en de invasie van insecten was niet te stuiten.

Doch deze gelovige mensen, die zo'n lange tocht hadden gemaakt om godsdienstvrijheid te zoeken, werden in tijd van nood niet aan hun lot overgelaten. Er kwamen hun grote zwermen rondcirkelende, krijgende zeemeewuven te hulp, die de horden van de zwarte dood met razende vratzucht aanvielen. Dit ging van dag tot dag zo door, totdat er bijna geen sprinkhaan meer in de gehele vallei te vinden was.

Tegenwoordig is de zeemeeuw de vogel die de staat Utah symboliseert. Op het Tempelplein in Salt Lake City bevindt zich een statig monument en daar bovenop prijkt de beeltenis van twee meeuwen – een gedenkteken opgericht ter ere van „Gods barmhartigheid jegens de mormoonse pioniers.“

GEDURENDE die herfst voerde Brigham Young nog 2500 mensen de vallei binnen en het kolonisatiewerk werd voortgezet. Omstreeks 1850 bedroeg het inwonertal van het gebied naar schatting 15 000, omstreeks 1856 ruim 76 000. Tussen 1847 en de komst van de spoorweg in 1869 hebben ± 85 000 immigranten de tocht volbracht. Velen hunner hebben de gehele afstand te voet afgelegd, waarbij ze handkarren voorttrokken of -duwden. Velen van hen hebben kinderen of echtgenoten moeten achterlaten in ondiepe graven langs de gevolgde route. Twee handkarbrigades, die pas laat in het seizoen waren vertrokken en werden overvallen door vroege sneeuwval en vorst, verloren alleen al 222 leden, d. i. meer dan één op de vijf personen, aan de verwoestende elementen.

Vanuit de eerste nederzetting aan de zoute binnenzee verspreidden de kolonisten zich in alle richtingen, als de spaken van een wiel, onder het bezielende leiderschap van Brigham Young, die door velen wordt beschouwd als één der grootste kolonisten uit de geschiedenis van Amerika. De mormonen die zich hier vestigden hebben zeer veel bijgedragen tot de oprichting en uitbreiding, niet alleen van de staat Utah, maar ook van Arizona, Nevada,

Californië, Idaho, Wyoming, Montana en Colorado. Zelfs Mexico en Canada, waar eveneens koloniën werden gesticht, hebben iets van de invloed der mormonen ondergaan.

Het was niet gemakkelijk het westen op te bouwen. Er waren Indianen die men moest voeden of bestrijden, woestijnen en rivieren die bedwongen moesten worden, droge gronden moesten worden bevoloed om er het landbouwbedrijf op te kunnen uitoefenen en tot ontwikkeling te brengen; er moesten huizen, scholen, kerken, tempels, wegen, bruggen en fabrieken worden gebouwd; er moesten bekeerlingen worden gemaakt en er moest nog veel vooroordeel overwonnen worden.

Door ontberingen wordt men echter sterk, en overeenkomstig de voorspelling van Gouverneur Drew, hebben de heiligen der laatste dagen in het westen „de tijd en de gelegenheid“ gevonden om hun godsdienst „aan de praktijk op zijn bruikbaarheid te toetsen.“

Het ledental van de Kerk beloopt thans ruim 2 500 000, waarvan de concentratie in de westelijke staten het dichtst is, maar de Kerk is ook flink vertegenwoordigd in alle andere delen der Verenigde Staten en in Canada, Mexico, Centraal- en Zuid-Amerika, Europa, Japan, Australië, Nieuw-Zeeland, de eilanden in de Stille Zuidzee, Zuid-Afrika, en in het verre en het nabije oosten.

De behuizen der heiligen der laatste dagen zijn des zondags vol. Door de week zoemt het er van de bedrijvigheid der onderorganisaties met hun werk, studie en ontspanningsactiviteiten – het jeugdwerk voor de kinderen, de OOV voor de jongelui, afzonderlijke activiteiten voor de vrouwen, de mannen en voor het gehele gezin – sporten en sportieve evenementen, padvinderij, dansen, dineetjes, muziek-, toneel- en spreekavonden, -uitvoeringen en -wedstrijden.

Op het gebied van godsdienst, het zakenleven, in kunst, onderwijs en openbare ambten, hebben de leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zich onderscheiden, waarmee zij de waarheid hebben aangetoond van des Heilands woorden: „Aan hun vruchten zult gij hen kennen.“

Het licht dat de profeet Joseph Smith in het westen zag schijnt helder. ○

Sommige gedachten zijn gebeden.
Er zijn ogenblikken dat, welke de
houding van het lichaam ook
mogelijk zijn, de ziel op haar knieën ligt.

Victor Hugo

**PRIESTERSCHAPS- EN
HULPORGANISATIES VAN DE
NEDERLANDSE ZENDING**

Zusters Hulpvereniging

Presidentie

Zr. Alberdina van den Hazel-Hogerman,
Bataviastraat 64, Utrecht

1ste raadgeefster

Zr. Marie van der Vlis-van Nes

2de raadgeefster

Zr. Ilse de Visser-Koppenberg

Secretaresse

Zr. J. de Vries-Selooy

Jeugdwerk

Presidentie

Zr. G. J. M. C. van Schouwenburg-Beute,
Ganzenstraat 192, Amersfoort
(03490-11113)

1ste raadgeefster

Zr. B. Segovia-Domröse

2de raadgeefster

Zr. Bonita K. Beecher

Secretaresse

JVOOV

Presidentie

Zr. A. Pen-Kerkhoven
Van Riebeecklaan 11, Haarlem
(023-257648)

1ste raadgeefster

Zr. Maria van der Lende-Bannink

2de raadgeefster

Zr. Johanna van der Waal

Secretaresse

Zr. Tineke Last

JMOOV

Superintendent

Br. F. Lefevère, Hoogakker 9,
Bennekom (08389-5267)

1ste assistent

Br. G. Baptist

Secretaris

Br. Antonius M. J. Hopman

Sportleider

Br. Cornelis T. de Jonge

Zondagschool

Superintendent

Br. J. Thleiman
Nieuwe Plein 30, Arnhem

1ste assistent

2de assistent

Secretaris

Genealogie

Adviseur

Br. H. Gout, Hiddemalaan 4,
Peize (05908-2252)

1ste assistente

Zr. Johanna M. Gout-Daalhuizen

2de assistent

Secretaresse

Zr. E. Maandag-van Kooten

Districtsconferentie in Utrecht, 13 april 1969

De driemaandelijkse conferentie van het District Utrecht-Noord-Holland werd in het kerkgebouw te Utrecht gehouden.

De conferentie was bijzonder geslaagd, zowel wat de opkomst als wat de presentatie betreft.

Op 17 april 1969 werd er een instructievergadering gehouden op het kantoor van het Kerkelijk Vertaalbureau in Utrecht. Behalve medewerkers van het Vertaalbureau, waren er ook verschillende autoriteiten aanwezig, o. a. bisschop Victor L. Brown, br. John E. Carr (hoofd van het Kerkelijk Vertaalbureau), pres. P. Dalebout en pres. J. P. Jongkees.

Broeder Remi H. Greef, kapitein bij U.S. Air Force, is onlangs in Vietnam om het leven gekomen. Hij is 29 jaar geworden. Broeder Greef is in Amsterdam geboren, naar de V.S. geëmigreerd, heeft gestudeerd aan de Universiteit van Utah, en is van 1959 tot 1962 in Nederland op zending geweest. Vele leden hier te lande hebben hem gekend. Broeder Greef laat een vrouw en drie kinderen achter.

Conferentie van de Hollandse Ring, 9 maart 1969

De conferentie werd gehouden in het kerkgebouw van Rotterdam-Noord. Als bijzondere gasten waren aanwezig: pres. Hartman Rector, lid van de Eerste Raad van Zeventig; pres. Dalebout, president van de Nederlandse Zending; br. A. D. Jongkees, ringpatriarch. Het ZHV-koor o.l.v. zr. E. M. C. Jansen verleende zoals gewoonlijk muzikale medewerking.

Eerste spreker was pres. J. P. Jongkees, over het getuigenis van Jezus Christus. Steeds minder mensen bezitten een getuigenis van Jezus Christus. Hoe komt dat? Omdat de mens zich steeds meer vastklampt aan het materiële, hij rationaliseert, en daarmee maakt hij het de Heilige Geest onmogelijk Zijn invloed te laten gelden. De Heilige Geest maakt de waarheid bekend, en wanneer wij die eenmaal kennen moeten wij het grote plan van Christus met deze wereld meehelpen uitvoeren.

Daarna had pres. C. G. Schulders het woord: De Heer doet niets buiten Zijn profeten om. De wereld echter aanvaardt de profeten niet, omdat ze bewijzen wil zien, maar zij zal in de jacht naar bewijzen te gronde gaan, want zaligheid kan alleen door Jezus Christus komen.

Pres. C. de Bruijn sprak vervolgens over „Laat de plechtige ernst der eeuwigheid voor immer in Uw gedachten zijn“. Deze ernst leidt tot vreugde, vreugde over het graf heen. Wij moeten beseffen dat we een voor- en een nageslacht hebben waarmee wij eens geconfronteerd worden. Wij moeten ernst met het genealogisch werk maken, dit leidt tot vreugde in de eeuwigheid.

Hierna gaf zr. Maartje Bals, die enige tijd geleden van zending is gekomen, haar getuigenis.

Pres. Dalebout sprak over het bezigzijn met de dingen van onze Vader. Jezus sprak hier ook al over. Wat betekent dit eigenlijk? Actief zijn in de Kerk, want deze wijst de weg naar het geluk en het eeuwige leven.

Hierna sprak br. A. D. Jongkees: De wederkomst van Jezus is zeer nabij; daarom spant Satan zich in de leden van de ware Kerk te verleiden, in het bijzonder probeert hij bij de jeugd de ernst van het gebod van de reinheid te bagatelliseren. Houdt vast aan de ijzeren roedel!

Als laatste sprak ouderling Hartman Rector: De Heer heeft ons lief en wil ons zegenen, maar Hij kan dat niet doen als wij de geboden niet onderhouden. Daarom is de boodschap van pres. David O. McKay: onderhoudt de geboden! Het Koninkrijk rolt voort: in Italië is twee jaar geleden de prediking van het Evangelie begonnen, nu worden er elke maand 40 mensen gedoopt, in totaal zijn er ongeveer 750 leden. Vervolgens vertelde pres. Rector hoe hij het Evangelie heeft leren kennen: Toen ik pasgetrouwd was, heeft mijn vrouw zich de geschiedenis van Joseph Smith laten vertellen door de zendingelingen. Zij vertelde het toen aan mij. Ik had nog nooit eerder van hem gehoord. Voordat ik II Nephi uit had, wist ik al dat het Boek van Mormon waar was. Nu ben ik een getuige van Jezus Christus. Ik weet dat David O. McKay Zijn profeet is. Als u hem hebt gezien, weet u dat hij een profeet is.

Hiarmee was een einde gekomen aan een drukbezochte conferentie.

Instructie- en werkvergaderingen voor de gemeentepresidentschappen van de Nederlandse Zending

Op vrijdag en zaterdag 18 en 19 april werd voor de eerste maal een serie instructie- en werkvergaderingen gehouden voor de gemeentepresidentschappen van de Nederlandse Zending, in het kasteel Rhijnauwen, dat nu als jeugherberg is opgericht.

90% van de leiders van de gemeentes en districten van de Zending waren aanwezig, zowel uit het hoge noorden als uit het verre zuiden. Het doel was de leiders zo goed mogelijk met hun taak bekend te maken. Het begon vrijdagavond met een algemene bijeenkomst onder leiding van pres. Dalebout, waarop het pas uitgekomen Algemeen Kerkelijk Handboek werd besproken. Zaterdagochtend begon met een getuigenisvergadering in het bos. Verder werden er tegelijkertijd verschillende werkvergaderingen gehouden over financiën en correlatieve rapporten, het werken met de jeugd, resultaatsbesprekingen, welzijnzorg, en de functie van het distributiecentrum te Luik. Leiders waren resp. br. B. Bruin (verificateur van de Nederlandse Zending) en br. S. Heijdemann (zendingssecretaris), pres. W. van Beek (districtspresident), pres. Dalebout (zendingspresident) en br. Ch. Didier (directeur distributiecentrum). Ook werden enkele films getoond, waaronder de gloednieuwe BYU-productie „Johnny Lingo“.

Het geheel was een daverend succes en er werd ook unaniem besloten dit op basis van eens per half jaar te continueren.

Pres. Hartman Rector (links) en pres. J. P. Jongkees (rechts)

Nieuw schema van de Zwitserse tempel

Juni tot en met december 1969

Endowments:

Elke zaterdag van elke maand:

1ste zaterdag: 7.30 uur Duits, 13.30 uur Frans.

2de en 4de zaterdag: 7.30 uur en 13.30 uur Duits.

3de zaterdag: 7.30 uur Engels, 13.30 uur Duits.

Vrijdag vóór de 3de zaterdag: 17.50 uur Engels.

Op de 5de zaterdag (30 augustus en 29 november) priesterschapsdiensten in het Duits.

Overige diensten:

16 juni	— 19 juni	Nederlands
30 juni	— 3 juli	Deens
7 juli	— 10 juli	Zweeds
14 juli	— 17 juli	Fins
21 juli	— 24 juli	Duits
28 juli	— 31 juli	Duits
4 augustus	— 7 augustus	Frans
11 augustus	— 14 augustus	Nederlands
18 augustus	— 21 augustus	Zweeds
25 augustus	— 28 augustus	Deens
1 september	— 4 september	Duits (alleen priesterschap)
5 september		Duits
15 september — 9 oktober TEMPEL GESLOTEN		
10 oktober		Duits
13 oktober	— 16 oktober	Duits
20 oktober	— 23 oktober	Duits
25 oktober		Nederlands
27 oktober	— 30 oktober	Duits

Verzegelingen:

Volgens afspraak na de diensten.

Op dagen dat er geen endowments gepland zijn:

Maandag tot en met donderdag volgens afspraak.

Doop:

Volgens afspraak.

Attentie:

TEMPEL GESLOTEN van 23 december 1969 tot en met 2 januari 1970.

Voor de diensten van 1 — 4 september worden alleen mannen verwacht, liefst één ouderling uit elke wijk of gemeente.

S. v. p. wanneer mogelijk Uw eigen tempelkleding meebrengen.

De jeugdkonferentie in het weekend van Pasen Nederlandse Zending

Op 5, 6 en 7 april werd te Apeldoorn de jaarlijkse jeugdkonferentie van de Nederlandse Zending gehouden. Zaterdagavond 5 april kon men de roadshowfinale meemaken. Hierna werden de jongelui naar de plaatselijke jeugherberg vervoerd.

Op zondagochtend werd er gesproken over het thema van Pasen en over de kerkelijke normen voor kleding. Sprekers waren: zr. Johanna van der Waal, br. de Jong, pres. Dalebout, br. de Jager, br. van Zoeren en zr. Dalebout.

's Middags kreeg men ook enkele sprekers te horen en bovendien enige films te zien. Daarna ging men gezamenlijk per bus naar Utrecht, waar een gedeelte van

de algemene conferentie via een telefoonverbinding te beluisteren was.

De toespraak van ouderling Mark E. Petersen sloot geheel en al bij het thema van de conferentie aan. Iedereen voelde zich opgebouwd door de boodschappen van de leiders van de Kerk. Daarna overnachtte men weer in de jeugherberg. De maandag werd aan de sport besteed: onder andere volleybal. Op deze dag hield men ook een getuigenisvergadering in het bos, hetgeen ook een goede geestelijke ervaring was.

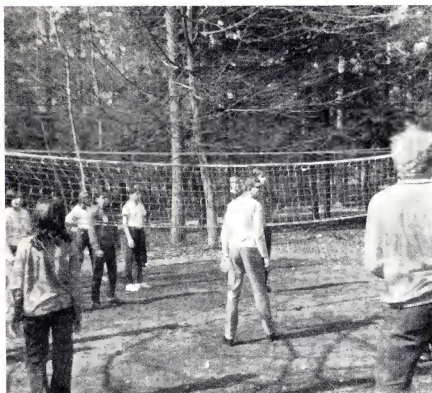
De conferentie stond onder leiding van de hoofden van de OOV van de Nederlandse Zending, br. F. Lefevere en zr. A. Pen.

Verhuizing van het Kerkelijk Vertaalbureau

Vele leden der Kerk van de Nederlandse Zending en de Hollandse Ring zijn vertrouwd met de vestiging van het Kerkelijk Vertaalbureau boven de Landbouwbank aan de Oude Gracht te Utrecht. Deze vestiging dateert van 1 maart 1967. Met ingang van begin juli a. s. echter zal de verhuizing naar de stad Groningen plaatsgevonden hebben. Redenen hiervoor zijn o. a. de uitbreiding van het Vertaalbureau met een assistent-coördinator, br. H. Gout, die in die omgeving woont, en de voorgenomen verhuizing van de huidige coördinator, br. P. J. Stolp.

De komende anderhalf jaar echter zal het Vertaalbureau in de dagelijkse gang van zaken geleid worden door br. Gout, aangezien br. Stolp dan zijn militaire dienstplicht vervult. Br. Stolp behoudt zijn functie en zal, naar aangenomen mag worden, nog veel nuttig werk kunnen blijven doen. Op zijn programma staan o. a. een hervertaling van een groot gedeelte van de Parel van grote waarde, een herziening van de Leer en Verbonden, en toezicht op de publicatie van de vertaling van *Gospel Doctrine* en *The Way to Perfection*.

Br. Gout is een oude bekende voor de meeste leden. Hij is o. a. gemeente-president geweest van Den Haag (toen dit nog een gemeente was) en van Utrecht, districts-president van Utrecht, en werker in verschillende hulporganisaties. Zijn huidige kerkelijke functie is genealogisch adviseur van de zendingspresident.

Over niet genoeg doen

door Richard L. Evans van de Raad der Twaalven

Telkens wanneer de nadruk wordt gelegd op het verkorten van de arbeidstijd en er teveel aandacht wordt besteed aan ledigheid, mag men ook wel iets meer te weten komen over de zegen en het voorrecht, het plezier dat werken voor ons kan betekenen, en tevens aan de ongestilde behoeften van heel de wijde wereld en aan de innerlijke onvrede die ons deel wordt als wij zonder werk zijn. Na een tijd waarin de mensen, met inbegrip van de kinderen, teveel werden opgejaagd en tot hun lichamelijke en geestelijke schade te vroeg en te lang dienst moesten doen, zijn wij van het ene uiterste in het andere vervallen, zodat nu de jeugd maar al te vaak tot ledigheid is gedoemd en hun dikwijls wordt belet de bedrevenheid, de bekwaamheid, de bruikbaarheid, de zekerheid en de voldoening te verwerven, die men zich alleen eigen kan maken door te werken. Positieve, opbouwende werkzaamheden verrichten is de voornaamste levenswet. Kijk maar eens naar de gehele schepping met al haar verwonderlijke natuurlijke functies – de mensen, de natuur, regen en zonneschijn, het ontkiemen van het zaad en de oneindige geest die dit alles regelt. Heb oog voor de heerlijkheid en de grootse prestaties van de schepping en zie dan eens hoe saai nietsdoen of te weinig doen is. „De beste manier om niets te zijn is niets te doen,” heeft Nathaniel Howe¹⁾ eens gezegd. Mensen en ook kinderen, jong en oud, worden dan teleurgesteld en ontevreden, hebben weinig neiging voor en weinig voldoening in dienstbetoon. „God heeft ons gezegend met het voorrecht te mogen werken,” heeft president McKay gezegd; „... werken is een goddelijke gift . . . teveel vrije tijd is gevaarlijk . . . Leer van uw werk te houden . . . Leer te zeggen: ‚Dit is mijn werk, mijn roem en mijn eer, en niet mijn droevig lot.’”²⁾

„De mens heeft altijd gedroomd van een paradijs,” zei Thomas Carlyle,³⁾ „en van een zeker weelderig luilekkerland, waar . . . de boomtakken zijn overladen met versgebraden boutjes, maar dat was maar een droom, een onbestaanbare droom . . . Is de arbeid niet het erfdeel van de mens? . . . Zijn hoogste gelukzaligheid is . . . hard te werken, en te weten waaraan en waarvoor hij zo hard werkt . . .”⁴⁾

„Wanneer wij de lange laan der toekomst inkijken,” zo schreef Robert Louis Stevenson, „en wij zien hoeveel goeds daarin voor ons allen te doen is, dan beseffen wij pas hoe mooi het eigenlijk is te kunnen werken en leven en gelukkig te zijn.”⁵⁾

1) Nathaniel Howe was een bekend Amerikaans godsdienstleer.

2) President David O. McKay, „Idealen van het Evangelie”, Deel I, blz. 37.

3) Thomas Carlyle was een Britse schrijver, historicus en filosoof.

4) „Characteristics”, van Thomas Carlyle.

5) Robert Louis Stevenson was een Schotse schrijver en dichter.